

پیشگیری از رفتارهای پرخطر در معتادین مرد بازتوانی شده ساکن در اصفهان

نویسندگان: ۱- دکتر سیمین حسینیان ۲- دکتر شهناز طباطبایی یحیی آبادی ۳- فریبا رویایی

چکیده:

سابقه و هدف: مطالعات مرکز مدیریت بیماری‌ها (۱۳۸۳) نشان می‌دهد بیماری ایدز HIV در میان مردم ایران، ۲۳/۸ درصد از راه اعتیاد تزریقی، ۱۳/۲ درصد از طریق آمیزش، ۲/۵ درصد به‌وسیله فرآورده‌های خونی و ۵۵/۱ درصد به طریق نامشخص، شایع می‌شود. مردان (۹۵/۱ درصد) بیش از زنان (۴/۹ درصد) از مبتلایان را تشکیل می‌دهند و اغلب در گروه سنی ۴۵-۱۵ سال قرار دارند. طبق گزارش UNAIDS در کشور ایران اغلب موارد انتقال HIV در بین معتادان تزریقی می‌باشد و رفتارهای پرخطر در این گروه از شیوع زیادی برخوردار است، به‌طوری که نیمی از آنان از سرنگ‌های مشترک استفاده می‌کنند که اغلب در میان آنها آبه، کزاز و بیماری‌های پوستی مشاهده شده است. در بسیاری از کشورهای جهان، برنامه‌های کاهش آسیب‌های ناشی از مصرف مواد مخدر از طریق تعویض سرنگ و سرسوزن، استفاده از وسایل استریل تزریق آموزش و ارائه اطلاعات و بالاخره توجه به جنبه‌های بهداشت روانی معتادین معطوف است. مقاله حاضر به بررسی تأثیر برنامه روان‌درمانی حمایتی بر پیشگیری از رفتارهای پرخطر در معتادین مرد بازتوانی شده ساکن در شهر اصفهان می‌پردازد

روش و ابزار: جامعه مورد بررسی شامل تمامی مردان ۴۵-۲۰ ساله معتاد بازتوانی شده در مرکز بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان می‌باشد. ۲۴ نفر نمونه در دسترس به دو گروه ۱۲ نفره آزمایش و کنترل تقسیم شدند. افراد گروه آزمایش در مدت ۱۰ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای (هفته‌ای یک مرتبه) از برنامه روان‌درمانی حمایتی بهره‌مند شدند. گروه نمونه، پرسشنامه ۳۱ سؤالی (WHO QOL- HIV Bref) را تکمیل کردند. این پرسشنامه ۶ زیرمقیاس (سلامت جسمانی، روان‌شناختی، استقلال، روابط اجتماعی، محیط و باورهای فرد) دارد و از طریق تست - تست مجدد (با فاصله زمانی یک ماه (و ضریب همبستگی درونی با روش آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۷۰ تا ۰/۸۹ و ۰/۶۳ تا ۰/۸۱) برآورد شده است. روش آماری به کار گرفته شده شامل آزمون t و تحلیل کوواریانس یک طرفه در دو گروه آزمایش و کنترل (در مراحل پیش‌آزمون و پس‌آزمون) می‌باشد.

یافته‌ها: نشان می‌دهد، برنامه روان‌درمانی حمایتی بر بهبود عوامل کلی کیفیت زندگی و سلامت معتادین مرد بازپروری شده تأثیر دارد. ($P < 01/0$) این برنامه بر بهبود عوامل مختلف سلامت (جسمانی، روانشناختی، استقلال، محیط و باورهای فردی گروه نمونه تحقیق) مؤثر است.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌های تحقیق، توسعه و ترویج برنامه روان‌درمانی حمایتی با هدف افزایش سلامت و بهبود کیفیت زندگی معتادین مرد بازپروری شده و پیشگیری از رفتارهای پرخطر در آنها که می‌تواند منجر به بیماری‌های مرگبار شود، پیشنهاد می‌گردد.

کلمات کلیدی: پیشگیری، رفتارهای پرخطر، معتادین، بازتوانی شده.

بررسی میزان آگاهی دانش آموزان پسر دبیرستانهای روستایی استان یزد از مواد مخدر

نویسندگان: زهرا پورموحد- مجتبی یاسینی-محمد حسین احمدیه- خدیجه دهقانی(دانشگاه علوم پزشکی یزد)

مقدمه: با توجه به فراوانی اعتیاد و پایین آمدن سن شروع آن و با عنایت به در دسترس بودن مواد مخدر صناعی جدید خصوصاً در قشر نوجوان و جوان و اهمیت پیشگیری و اطلاع رسانی لازم برای جلوگیری از اعتیاد به این نوع مواد مخدر، ضرورت ایجاد می کند به منظور تدوین برنامه های آموزشی در ابتدا میزان آگاهی نوجوانها بررسی شود.

روش بررسی: در این تحقیق توصیفی مقطعی ۵۱۷ دانش آموز پسر مقطع دبیرستان در ۸ دبیرستان روستایی به روش تصادفی با استفاده از لیست دبیرستانهای روستایی اداره کل آموزش و پرورش استان یزد انتخاب و از طریق پرسشنامه از پیش طراحی شده مورد بررسی قرار گرفتند. هدف از انجام تحقیق بررسی میزان آگاهی دانش آموزان پسر دبیرستانی در روستاهای استان یزد در مورد مواد مخدر بوده است که پس از انجام نمونه گیری با استفاده از نرم افزار SPSS 13 و آزمون های کای اسکوار و آنالیز واریانس اطلاعات مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: در ۷۱ درصد از خانوارهای روستایی که حداقل ۱ پسر دبیرستانی دارند حداقل یک فرد معتاد وجود دارد. ۷۰/۲ درصد دانش آموزان پسر دبیرستانی با فرد معتاد برخورد داشته اند و ۴۲/۵ درصد با فرد معتاد هم سن و سال خود آشنا بوده و ۱۷/۵ درصد مورد پیشنهاد مصرف مواد مخدر از طرف دوستان قرار گرفته اند و ۳۷/۹ درصد از آنها اظهارداشته اند که در خانواده و فامیل و یا هر دو حداقل یک فرد معتاد وجود دارد. همچنین آگاهی دانش آموزان روستایی در مورد تریاک از نظر نام بردن (۰/۶۲)، نحوه مصرف (۰/۶۹/۶) و وابستگی (۰/۷۴) بیشتر از سایر مواد بوده است.

نتیجه گیری:

با توجه به فراوانی وجود فرد معتاد در خانواده ها و فراوانی برخورد دانش آموزان پسر دبیرستانی با فرد معتاد، باید اذعان داشت که خطر اعتیاد جدی بوده و لازم است با شناسایی افراد در معرض خطر و آموزش به آنها خطر اعتیاد را کاهش داد.

کلمات کلیدی: میزان آگاهی، دانش آموزان پسر، مواد مخدر

بررسی بهداشت روانی و ارتباط آن با کیفیت زندگی در معتادین مراجعه کننده به مراکز ترک اعتیاد استان گلستان

نویسندگان: حمید حجتی - سودابه آلوستانی - اعظم حاجی بیگلو - گلپهار آخوند زاده - نفیسه حکمتی پور

مقدمه: سوء استفاده از موادمخدر و دارو از مشکلات بزرگ پزشکی و اجتماعی هستند. زیرا اعتیاد در زمره اختلالات روانی است. که احتیاج به کمک و مراقبت‌های تیم روانپزشکی و حمایت‌های اجتماعی و خانوادگی دارد. زیرا در درمان‌های اجتماعی معتادین باید به علل روانی و خانوادگی معتادین هم توجه شود. زیرا شناخت بهتر مسائل روانی و خانوادگی موجب تسهیل در روند درمان و انتخاب شیوه درمانی مناسب می‌شود.

هدف: این پژوهش توصیفی همبستگی با هدف بررسی وضعیت بهداشت روان و ارتباط آن با کیفیت زندگی معتادین مراجعه کننده به مراکز ترک اعتیاد صورت گرفت.

روش کار: نمونه این پژوهش ۲۴۰ نفر که به روش نمونه گیری خوشه ای از بین کلیه افرادی که شرایط انجام پژوهش را داشتند. به صورت تصادفی انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها دو پرسشنامه استاندارد بهداشت روان (MHC) و کیفیت زندگی ۱۷ سوالی که روایی و پایایی آنها به کرات توسط پژوهشگران داخلی و خارجی مورد تأیید قرار گرفته است. داده‌ها بعد گردآوری وارد نرم افزار آماری SPSS16 شدند. سپس توسط آمار توصیفی و تحلیلی مورد تجزیه تحلیل قرار گرفتند.

نتایج: یافته‌ها نشان داد بهداشت روان واحدهای مورد پژوهش به ترتیب با میانگین و انحراف معیار $7 + 15/3$ به میزان تاحدی مطلوب که بیشترین درصد ۴۵٪ بهداشت روان تاحدی مطلوب و کمترین درصد ۱۷٪ بهداشت روان مطلوب داشتند. کیفیت زندگی در واحدهای پژوهش با میانگین و انحراف معیار $11/4 + 26/6$ تاحدی مطلوب که بیشترین درصد ۴۱/۷٪ کیفیت زندگی نامطلوب و کمترین درصد ۸/۳٪ کیفیت زندگی مطلوب داشتند. که در بعد بهداشت روان بیشترین مشکل در درصد بالای اضطراب بود که ۳۶٪ واحدهای پژوهش همیشه مضطرب بودند. در بعد کیفیت زندگی بیشترین مشکل ۴۰٪ وقت کمی برای تفریح و سرگرمی داشتند. همچنین بین بهداشت روان و کیفیت زندگی ارتباط معنی داری یافته شد. ($P=0/000$) یعنی با کاهش بهداشت روان کیفیت زندگی معتادین هم کاهش پیدا می کند.

بحث و بررسی: نتایج این پژوهش حاکی از سطح پایین بهداشت روان و کیفیت زندگی معتادین می‌باشد. و از آنجایی که هدف از بازتوانی این افراد بازگشت به خانواده و جامعه می‌باشد. اعضای تیم درمانی می‌توانند با شناسایی خصوصیات رایج و صفات شخصیتی و سیستم‌های حمایتی و ارتقای بهداشت روان و کیفیت زندگی معتادین امر پیشگیری، درمان و نوتوانی را تسهیل نمایند.

کلمات کلیدی: بهداشت روان، کیفیت زندگی، معتادین

تأثیر متادون تراپی در پیشگیری از رفتارهای پرخطر

نویسنده: فریبا طیری

* کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی کردستان (نویسنده مسئول)

مقدمه و هدف: از برنامه های عمده وزارت بهداشت کاهش آسیب های اعتیاد است جایگزینی قرص متادون برای افرادی که وابسته مواد مخدر به صورت تزریقی هستند شانس ابتلا و انتشار ویروس ایدز و هپاتیت را از طریق سرنگ و سوزن آلوده کم می کنند هدف از این تحقیق، بررسی تاثیر متادون تراپی در پیشگیری از رفتارهای پرخطر در شهرستان سنندج در سال ۱۳۸۷ می باشد.

روش: نوع مطالعه توصیفی تحلیلی است، اطلاعات مربوط به ۸۰ نفر از مراجعین مرکز مشاوره بیماری های رفتاری سنندج که تحت درمان قرص متادون هستند و مایل به همکاری بودند به روش مصاحبه و بررسی پرونده های موجود آنان در مرکز مشاوره جمع آوری شده و با کمک نرم افزار SPSS و روش های آماری تجزیه و تحلیل شده است.

یافته ها: بیشترین فراوانی گروه سنی افراد مورد مطالعه در رده جوانی (۳۱-۴۰) سال با ۳۸٪ بوده، ۶۵٪ مجرد، بیشترین فراوانی میزان تحصیلات در مقطع متوسطه با ۴۶٪ است. ۴۳٪ از افراد مورد مطالعه بیکار (قبل از مصرف متادون) و در حال حاضر ۲۰٪ بیکار هستند ۸۳٪ متولد شهر و ۹۳٪ مذکر، ۷۵٪ از افراد مورد مطالعه بنابر توصیه دوستان به مواد مخدر روی کرده بودند ۹۸٪ افراد مورد مطالعه قبل از متادون تراپی از سرنگهای مشترک جهت تزریق مواد استفاده کرده اند. در حال حاضر ۷۵٪ از افراد مورد مطالعه مدت ۳ سال مداوم است که متادون مصرف می کنند و ۹۵٪ از این افراد فقط از متادون که بصورت قرص خوراکی است استفاده می نمایند. بین مصرف متادون، سن و شغل افراد مورد مطالعه رابطه معنی داری وجود دارد. بین مصرف مداوم متادون افراد مورد مطالعه و داشتن روابط جنسی نا مطمئن و استفاده از سرنگ مشترک رابطه معنی داری وجود دارد.

نتیجه گیری: مصرف متادون در افراد مورد مطالعه، رفتارهای پرخطر (استفاده از سرنگ های مشترک آلوده، فعالیت های جنایی و فحشا به جهت تامین هزینه مواد مخدر) را به حداقل رسانده، میزان نشئگی آنان را پایین آورده، وضعیت ظاهری شان را مرتب نموده و به آنان امکان می دهد که به جای فعالیت های جنایی و فحشا به مشاغل مفید روی بیاورند.

کلمات کلیدی: متادون تراپی، پیشگیری، رفتارهای پرخطر

ارزیابی تاثیر درمان نگهدارنده با متادون (MMT) در کاهش آسیب در مددجویان مرد، زندان مرکزی همدان سال ۱۳۸۸

نویسنده: عباس مرادی

مقدمه: اعتیاد یکی از مخرب ترین معضلاتی است که دنیا به طور گسترده با آن درگیر است مصرف مواد مخدر معمولاً موجب تباهی زندگی فردی و اجتماعی شخص میگردد. ادامه اعتیاد نه تنها پرهزینه است بلکه مصرف کننده مواد را به ارتکاب کارهای غیر قانونی وادار می کند. خطر دیگر مصرف مواد مخدر به ویژه هروئین ابتلا به ایدز هیپاتیت و عفونتهای ناشی از تزریق غیر بهداشتی و استفاده مشترک از سرنگ های آلوده است. بسیاری از معتادان قادر نیستند علیرغم درمان های مختلف به وضعیت پرهیز مداوم دست یابند و در صورت نبود درمان محافظت کننده ناگزیر به ادامه حیاتی خواهند بود که تا آخر عمر تنها حول محور تهیه و مصرف مواد می چرخد. درمان نگهدارنده با متادون یکی از اقدام های پر اهمیت و کلیدی است که در راستای اهداف کاهش آسیب انجام می شود. این درمان امکان عدم استفاده از مواد غیرقانونی را برای بیمار فراهم آورده و عملاً نیاز به تزریق را منتفی می سازد. در عین حال مصرف منظم و درازمدت متادون خود از عود مجدد مصرف غیرقانونی پیشگیری می کند. به دنبال این درمان دارویی عموماً وضعیت روانی و جسمانی بیمار بهبود می یابد. هدف این مطالعه بررسی کارائی مراکز درمان نگهدارنده با متادون (MMT) در زندانها در راستای کاهش آسیب است.

مواد و روش ها: نوع مطالعه مورد- شاهدی (Case - Control). موردها زندانیانی بودند که حداقل به مدت ۲ ماه در بندهای متادون تراپی زندان تحت درمان نگهدارنده با متادون (MMT) قرار داشتند، شاهدها زندانیان سایر بندها که سابقه اعتیاد داشته ولی تحت درمان نگهدارنده با متادون نبودند، نمونه گیری در هر دو گروه به روش تصادفی ساده انجام گرفت. رفتارهای پرخطر در هر دو گروه با استفاده از پرسشنامه (محقق ساخته) اندازه گیری شده و داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. از آماره مجذور کای و نسبت شانس (OR) برای مقایسه رفتارهای خطر در دو گروه استفاده گردید.

یافته ها: با توجه به نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده ها، بروز رفتارهای پرخطر شامل مصرف غیر قانونی مواد مخدر، استفاده از سوزن و سرنگ مشترک جهت تزریق مواد، افکار یا اقدام به خودکشی بین زندانیان مستقر در بند متادون درمانی با زندانیان موجود در سایر بندها از نظر آماری اختلاف معنی دار مشاهده گردید ($P.value < 0.05$). در خصوص متغیرهای استفاده غیر قانونی از قرص های روانگردان و قرص هیوسین به شکل تدخینی و استنشاقی و سابقه خودزنی یا خشونت علیه دیگران بین گروه مورد و شاهد اختلاف آماری معنی دار مشاهده نشد.

نتیجه گیری: با توجه به یافته های این مطالعه و تاثیر مثبت بندهای متادون تراپی موجود در زندان از نظر کاهش رفتارهای پرخطر، توسعه مراکز متادون تراپی در زندان ها می تواند نقش مهمی در کاهش آسیب و پیشگیری از بروز بیماریهای رفتاری نظیر STI, HIV, HBV, HCV گردد.

بررسی تاثیر داروی متادون بر کاهش رفتارهای پرخطر در مراجعین به مرکز درمان سوء مصرف مواد دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

نویسندگان: قاسم دستجردی - وجیهه ابراهیمی دهشیری - فاطمه احسانی

مقدمه: اعتیاد بعنوان یک آسیب و معضل اجتماعی، بهداشتی اقتصادی و فرهنگی با پیچیدگیهای خاص خود تهدیدکننده جامعه بشری و به ویژه نسل جوان و نیروی فعال و کاری جامعه میباشد. عواقب و عوارض مترتب بر این اختلال مزمن و عود کننده حیطه های بهداشتی درمانی اجتماعی فرهنگی اقتصادی و قانونی را دربرمیگیرد. یکی از این موضوعات "رفتارهای پرخطر" است که به نوعی علت و یا معلول پدیده اعتیاد می باشد. رفتارهایی شامل خشونت خودزنی خالکوبی تزریق مشترک و رفتارهای جنسی محافظت نشده و... در این مقوله می گنجد و بالطبع برای کاهش این رفتارها می بایست اعتیاد را درمان و کنترل نمود. یکی از این روشهای درمانی درمان با داروی متادون می باشد. متادون یک آگونیست خالص صنایع طولانی اثر بر گیرنده های مو می باشد که در مراکز مجاز وزیر نظر پزشک به مراجع داده می شود و سابقه ای چند دهه در دنیا و چند ساله در کشورمان دارد.

هدف: این پژوهش با هدف ارزیابی اثر متادون بر جلوگیری و یا کاهش رفتارهای پرخطر در مراجعین به مرکز درمان سوء مصرف مواد دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد صورت گرفته است.

روش: این مطالعه بر روی ۹۳ نفر از مراجعین به مرکز درمان سوء مصرف مواد دانشگاه که مصرف کننده نگهدارنده یا TMM بودند صورت گرفت. جهت انجام این مطالعه از پرسشنامه ای شامل سوالاتی برگرفته از PMA و سوالاتی در مورد چند رفتار پرخطر دیگر بود استفاده گردید و در شروع درمان و بعد از شش ماه از درمان تکمیل گردیده و تحلیل گردید.

نتایج: ۸۹.۲٪ افراد متاهل و ۱۰.۸٪ مجرد بوده و ۶۳.۵٪ افراد در محدوده سنی ۲۰-۴۰ سال قرار داشتند. از نظر تحصیلات ۷۲.۳٪ افراد مقطع راهنمایی و یا پایین تر بودند و تنها ۳.۲٪ لیسانس و یا بالاتر را دارا بودند. بیشترین ماده مصرفی هروئین و پس از آن تریاک بود. قبل از شروع درمان ۳۷.۶٪ سابقه زندان، ۳۵.۵٪ تزریق مشترک، ۳۲.۳٪ رابطه جنسی محافظت نشده، ۲۲.۶٪ خالکوبی و ۵.۴٪ خودزنی را در دوران مصرف مواد ذکر کرده اند و تنها ۳۶.۶٪ هیچکدام از موارد فوق را نداشتند. این رفتارها در مصرف کنندگان هروئین و در محدوده سنی ۲۰-۴۰ سال بیشتر بود. پس از شروع درمان و در این شش ماه یا بیشتر ۸۶٪ مراجعین هیچکدام از موارد فوق را نداشتند و تنها ۱۴٪ روابط جنسی محافظت نشده را دارا بودند.

نتیجه گیری: اعتیاد می تواند باعث رفتارهای پرخطر گردد و سنین جوانی، نوع ماده هروئین، تحصیلات پائین و عدم اطلاعات کافی عوامل تاثیرگذار در بروز رفتارهای پرخطرمی باشد. درمان معتادان به روش نگهدارنده با متادون نقش کاملا واضحی بر کاهش بروز رفتارهای پرخطر میگذرد. فلذا توسعه مراکز MMT و تشویق معتادان به درمان مزبور و فراهم نمودن شرایط و تسهیلات مرتبط توصیه میگردد.

واژه های کلیدی: متادون، رفتارهای پرخطر، سوء مصرف مواد

الگوهای رفتار های پرخطر مرتبط با سوء مصرف آمفتامین در میان جوانان تایلندی

نویسندگان : * سیده فاطمه میربازغ - **دکتر محمد رضا عزیزی اصل

*: کارشناس ارشد پرستاری آموزش بهداشت جامعه. تهران. صادقیه. بلوار فردوس غرب. شقایق جنوبی. خیابان شانزدهم. پلاک ۸ واحد ۱. کد پستی: ۱۴۸۴۸۶۳۳۶۱ - تلفن: ۰۹۱۲۴۲۰۴۶۷۹

** : دستیار تخصصی بیماری های کودکان و نوزادان. رشت. بلوار معلم. کوچه شهید ملکوتیان. ساختمان زنبق. پلاک ۲۶. طبقه سوم. واحد ۱۰. کد پستی: ۴۱۵۵۶-۸۶۹۹۱ - تلفن: ۰۹۱۲۳۰۷۷۱۷۹

هدف : متافتامین از جمله مواد مخدر ممنوع اصلی در بین نوجوانان و جوانان تایلندی می باشد. رفتار های پرخطر جنسی با مصرف متافتامین ها در ارتباط هستند اما داده های کمی در مورد زمینه مصرف روزانه متافتامین ها در دسترس می باشد. ما در این مطالعه به توسعه تیپ شناسی رفتاری استنتاجی که جوانان تایلندی در زمان مصرف متافتامین ها از خود نشان می دهند، پرداختیم.

روش ها : ما به مطالعه طولی- مقطعی در بین ۱۱۶۲ مصرف کننده خیابانی متافتامین ۲۵-۱۸ ساله در چیانگ مای تایلند بین سالهای ۲۰۰۵-۲۰۰۶ اقدام نمودیم. داده های جمع آوری شده شامل ویژگی های دموگرافیک، رفتار های جنسی و الگوهای مصرف مواد بود. آنالیز طبقه ای تاخیری برای تشریح الگوهای فعالیت هایی که شرکت کنندگان در مطالعه مستقیماً پس از مصرف متافتامین انجام می دادند، استفاده شد. آنالیز رگرسیون برای بررسی عضویت طبقه ای تک متغیره مرتبط به طور جداگانه برای جنسیت استفاده گردید.

نتایج : ۷۵٪ شرکت کنندگان را مردان با میانگین سنی ۱۹ سال تشکیل می دادند. بیشتر از نصف شرکت کنندگان مصرف مکرر الکل (بزرگتر و مساوی ۴ بار در هفته) و نیمی از نمونه های سوء مصرف متافتامین را بیشتر از دو بار در هفته گزارش نمودند. سه طبقه فعالیتی برای مردان (۸۶۳ نفر) شرکت کننده بدست آمد: کار کردن (مرتبط با اشتغال)، رفتار های پرخطر (موتور سیکلت سواری، رانندگی، دعوا کردن، داشتن رابطه جنسی) و ترکیبی (شامل تمام موارد). دو طبقه هم برای زنان (۲۹۹ نفر) بدست آمد که شامل: کار کردن (خانه داری) و رفتار های پرخطر بود. طبقه رفتار های پرخطر و ترکیبی (فقط مردان) با مصرف بیشتر الکل و آمفتامین و طبقه کار کردن مقایسه شدند.

نتیجه گیری : مطالعه ما به یک تیپ شناسی مشخص مرتبط با سوء مصرف مواد در جوانان تایلندی رسید. تیپ شناسی های رفتاری به درک بهتر اختلاف های مختصر رفتار های خطر ساز و کمک می کنند و ممکن است در مداخلات مرتبط با این رفتار های به اثبات برسند.

بررسی شیوع کودک آزاری در وابستگان به مواد افیونی مراجعه کننده به کلینیک‌های ترک

اعتیاد خود معرف شهر یزد در سال ۸۷-۸۶

نویسنده: گلرسته خلاصه زاده

مقدمه: بدرفتاری با کودکان یکی از هولناک ترین گرفتاری های جوامع بشری، برای میلیون ها کودک و خانواده‌های آنهاست. کودک آزاری به کلیه آزارهای جسمی، روانی، جنسی یا بدرفتاری با کودک گفته می شود که در اثر این اعمال، سلامتی یا آسایش کودک آسیب می بیند. عوامل متعددی در ایجاد کودک آزاری دخیل می باشند. شرایط زندگی پرفشار از جمله ازدحام و تنگدستی خانواده ممکن است به اعمال آزارهای جسمی در کودکان بیانجامد. سوء مصرف مواد توسط والدین نیز زمینه ایجاد سوء رفتار و سهل انگاری در کودکان را افزایش می دهد. حدود ۳/۲ میلیون مورد کودک آزاری در سال ۲۰۰۰ در ایالت متحده آمریکا گزارش شده و حتی هر ساله در ایالات متحده حدود ۲۰۰۰ تا ۴۰۰۰ مرگ و میر در اثر کودک آزاری و سهل انگاری رخ می دهد.

مواد و روش: این مطالعه بر روی ۳۰۰ نفر که به دو گروه ۱۵۰ نفری معتاد و غیرمعتاد تقسیم شده بودند انجام گرفت، گروه معتاد از بین افراد مراجعه کنندگان به مراکز ترک خود معرف شهر یزد و گروه غیر معتاد به طور تصادفی انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. بعد از انتخاب نمونه ها اقدام به تکمیل پرسشنامه ای که در این زمینه تهیه شده بود گردید و پس از جمع آوری اطلاعات به وسیله نرم افزار SPSS و آزمون آماری (کای اسکور) اطلاعات پردازش و مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. در این مطالعه $P < 0.05$ اختلاف معنی دار تلقی گردید.

یافته ها: تعداد افراد کودک آزار در گروه معتاد و غیر معتاد به ترتیب ۸۴ نفر (۵۶٪) و ۶۳ نفر (۴۲٪) ($PV = 0/000$) بدست آمده ۴۸ نفر (۴۵/۳٪) از گروه معتاد که کودک آزاری داشتند مرد و ۱۶ نفر (۱۰/۷٪) زن بودند ($PV = 0/665$) در حالیکه در این ارقام برای گروه غیر معتاد به ترتیب ۴۰ نفر مرد (۲۶/۷٪) و ۲۳ نفر زن (۱۵/۳٪) بدست آمد ($PV = 0/376$). از نقطه نظر تحصیلات بیشترین میزان کودک آزاری در والدین با سطح تحصیلات خواندن و نوشتن با ۱۸/۷٪ و کمترین میزان در والدین با سطح تحصیلات دانشگاهی با ۲٪ بود ($PV = 0/003$). در گروه معتاد بالاترین کودک آزاری در والدینی می باشد که سابقه طلاق در خانواده داشتند با ۴۶٪ در مقابل ۱۰٪ در والدینی که سابقه طلاق در خانواده خود نداشتند ($PV = 0/000$). در حالیکه در گروه غیر معتاد بالاترین کودک آزاری باز در والدینی دیده شد که سابقه طلاق در خانواده خود داشتند با ۲۳/۳٪ در مقابل ۱۸/۷٪ که چنین سابقه ای نداشتند ($PV = 0/001$). بیشترین نوع آزار جسمی و مهمترین علت اقدام به کودک آزاری در گروه معتاد به ترتیب سیلی زدن به صورت ۲۴٪ و جهت تربیت ۲۶٪ و کمبود مواد ۲۱/۳٪ بدست آمد. در حالیکه بیشترین نوع آزار جسمی در گروه غیر معتاد سیلی زدن ۲۲/۷٪ بود و مهمترین علت اقدام به کودک آزاری جهت تربیت ۵۰ نفر (۳۳/۳٪) بود و بیشترین احساس بعد از ارتکاب احساس غمگینی در هر دو گروه به ترتیب ۳۲٪ و ۲۳/۳٪ بود.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که شیوع کودک آزاری در افراد معتاد نسبت به افراد سالم بیشتر است و یک ارتباط مشخص بین کودک آزاری سطح پایین تحصیلات، سابقه طلاق در خانواده والدین بود. همچنین بیشترین والدین کودک آزار، اغلب خود قربانیان کودک آزاری در دوران کودکی بودند و مهمترین عامل سوق دهنده به سمت کودک آزاری جهت تربیت و قطع مصرف ماده مخدر بود و بیشترین احساس آن ها پس از ارتکاب به کودک آزاری احساس غمگینی و احساس گناه بود.

کلیدواژه ها: کودک آزاری، معتاد، غیرمعتاد

بررسی میزان ماندگاری بر درمان در درمان نگهدارنده با متادون

نویسنده: فاطمه حسینی کسنویه (دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد) - بیمارستان روانپزشکی

مقدمه: درمان نگهدارنده با متادون یک رویکرد شناخته شده ای جهت درمان وابستگی به مواد و به خصوص کاهش آسیب است. یکی از چالشهای عمده در این روش درمانی میزان ماندگاری در درمان است. هدف این مطالعه بررسی میزان ماندگاری بر درمان نگهدارنده با متادون است.

روش مطالعه: در این تحقیق بیمارانی که به مراکز درمان اعتیاد دانشگاه مراجعه کرده اند و تحت درمان نگهدارنده با متادون بودند مورد بررسی قرار گرفتند این نمونه ها حداقل یک سال و حداکثر ۲/۵ سال مورد پیگیری قرار داشتند.

نتایج: در این تحقیق ۱۵۵ بیمار با میانگین سنی ۳۵/۸ +/- ۱۰ سال با دامنه تغییرات ۶۲- ۱۸ سال مورد بررسی قرار گرفتند. ۶ نفر (۳/۹٪) زن و بقیه مرد بودند. ۶۰٪ بیماران به دلیل مشکلات اقتصادی و ۱۵/۵٪ به دلایل قانونی و ۶۷/۷٪ به دلیل فشار خانواده مراجعه کرده بودند. ۳۱/۶٪ تریاک و شیره و ۶۰٪ هروئین و ۸/۴٪ کراک مصرف میکردند. در ۲۱/۹٪ از مراجعین به مصرف به روش تزریق بود. ۷۶/۸٪ حداقل یک رفتار پرخطر داشتند. میانگین دوز متادون مصرفی ۳۵+ ۸۶/۵ میلی گرم بوده است. میانگین طول ماندگاری ۸۰ هفته با حدود اعتماد ۹۵٪ از ۹۰-۷۱ هفته بوده است. فراوانی ریزش ۳/۳٪ در ماه اول، ۱۳/۹٪ در طول ۳ ماه اول، ۲۳/۲٪ در ۶ ماهه اول و ۳۱/۸٪ در سال اول و ۴۱/۷٪ در کل ریزش داشته اند. طول مدت بقاء با سن رابطه مستقیم و معنی داری داشت و همچنین با نوع ماده مصرفی و روش مصرف رابطه معنی داری داشت.

نتیجه گیری: با توجه به آمار بدست آمده در بخش نتایج که میزان ماندگاری بر درمان که تا یک سال ۶۸/۲٪ و بالای یک سال ۵۸/۳٪ میباشد و مقایسه آن با مطالعات دیگران که تقریباً همین میزان را گزارش کرده اند میتواند نتیجه گرفت که این روش درمانی روش موثر در کنترل وابستگی به مواد در جامعه یزد میباشد.

واژه های کلیدی: متادون - درمان نگهدارنده- ماندگاری بر درمان

عوامل زمینه ساز و راهکارهای پیشگیری از خشونت خانگی علیه زنان : جلسات بحث گروهی متمرکز با زوجهای تهرانی

نویسندگان : بتول احمدی- سیمین ناصری- معصومه علیمحمدیان- مامک شریغت(دانشگاه علوم پزشکی تهران)

مقدمه: خشونت خانگی علیه زنان یک مشکل سلامت همگانی است که سلامت زنان ، خانواده و جامعه را بشدت تحت تأثیر قرار می دهد. این پدیده دارای ابعاد و ریشه های متعددی است. نقش و روابط زن و مرد در خانواده می تواند در بروز و پذیرش آن مؤثر باشد. این مقاله بخشی از نتایج یک طرح جامع پژوهش کیفی است که در فاز اول آن عوامل زمینه ساز و راهکارهای پیشگیری را از دیدگاه زوجهای تهرانی مورد بررسی قرار می دهد.

روشها: این پژوهش کیفی با تشکیل جلسات بحث گروهی متمرکز با حضور ۵۰ زوج از مناطق مختلف شهر تهران در ۸ گروه و طی دو روز اجرا شد. معیار تقسیم گروهها جنسیت، سطح سواد و پیشینه خشونت خانگی در خانواده بود.

نتایج: به نظر نمونه ها در دوران جدید نقش مرد در خانه پررنگتر شده ولی هنوز مسئولیتهای اصلی مربوط به امور داخلی خانه و فرزندان برعهده زنان است و این علاوه بر نقشهای اجتماعی و جدیدی آنهاست . زنان همیشه نقش فداکاری و تعدیل کننده مصائب و مشکلات زندگی را عهدهدار هستند. با وجود کاهش خشونت جسمی ، خشونت روانی علیه زنان افزایش یافته است. از نظر مردان مهریه بالا ، آگاهی زنان ، کاهش روحیه انتقادپذیری ، عدم پذیرش مردان از نقش اجتماعی زنان ، عوامل فردی و تربیت خانوادگی ، تأثیرپذیری از جامعه و دوستان و نبود فرهنگ مراجعه به روانپزشک و مشاور در بروز خشونت مؤثر هستند. از نظر زنان استقلال ، بار مسئولیت و فشار بیشتر ، کاهش تحمل ، خستگی و فرسودگی زنان و عدم حمایت های قانونی زمینه ساز خشونت می باشد. آموزش خانواده ها در زمینه مهارتهای زندگی رفتار صحیح زوجین با یکدیگر و آشنایی با حقوق و تکالیف یکدیگر ، تقویت آموزشهای قبل از ازدواج، اصلاح قوانین و ایجاد فرهنگ شادی و گفتمان از راهکارهای پیشنهادی بودند.

بحث و نتیجه گیری: جامعه ما در حال گذر از جامعه سنتی به مدرن است که پیامدهای آن خشونت خانگی را بویژه در ابعاد روانی تشدید می نماید. افزایش آگاهی و آموزش جامعه در مواجهه با چالشهای این گذر می تواند در کاهش این پدیده مؤثر باشد.

واژگان کلیدی: خشونت خانگی، زنان، عوامل مؤثر، پیشگیری

باورهای عمومی عوامل خطرگرایش به موادمخدر در سطح شهرستان طبس

نویسندگان : محمدرضا فتحی - داوود مصطفایی (دانشگاه علوم پزشکی یزد)

زمینه و هدف: رفتارهای پرخطر اعمال و حرکاتی که اکثراً غیرقانونی و غیر اخلاقی بوده و با هدف لذت و شادی یا به علت سهل انگاری و راحت طلبی انجام شده و فرد یا جامعه را در معرض آسیب و بیماری قرار میدهد. از مهمترین و شایعترین رفتارهای پرخطر در سطح جامعه ما مواد اعتیادآور در راس آنها مواد مخدر است.

قاچاق و اعتیاد به مواد مخدر از معضلات بزرگ و قدیمی جامعه ماست، که با وجود تلاشها و سرمایه گذاریهای فراوان نه تنها مهار نشده بلکه روز به روز بیشتر و ابعاد تازه ای به خود گرفته و بر پیچیدگی مشکل نیز افزوده شده است. در این میان شناخت عوامل خطر و زمینه های مساعد کننده اعتیاد به مواد مخدر در پیشگیری و مبارزه با این پدیده شوم اهمیت بسزایی دارد و با توجه به تفاوت رفتارها و وضعیت اجتماعی و سبک زندگی، در هر منطقه و فرد و خانواده یک سری از عوامل خطر مطرح است.

روش مطالعه: در این تحقیق به میان مردم رفته و پرسشنامه ای که حاوی کلیه عوامل خطر احتمالی است توزیع و نظرات مردم در خصوص اولویت بندی نقش عوامل خطر را جمع آوری و بررسی کرده که نتایج آن به این شرح می باشد:

جمعیت مورد مطالعه: کلیه مردم شهرستان طبس

نحوه توزیع پرسشنامه: به طور تصادفی

تعداد توزیع شده: ۲۰۰۰ پرسشنامه

تعداد جمع آوری شده: ۵۰۰ پرسشنامه

یافته ها: اولویت باورها و نگرش عمومی در خصوص نقش عوامل خطر در طبس:

- دوستان ناباب
- بیکاری
- فراوانی و آزادی استعمال دخانیات
- سطح سواد
- میزان و فور موادمخدر
- کمبود امکانات تفریحی و فرهنگی جایگزین
- نوع شغل (که در توضیح آن اکثراً کار در معادن را اشاره کرده اند)
- وضعیت اقتصادی

بحث و نتیجه گیری: با توجه به نتایج بدست آمده جهت کسب بیشترین موفقیت در امر پیشگیری و مبارزه با مواد مخدر در سطح شهرستان تمرکز بر نامه ریزی معطوف گردد به:

- آموزش جوانان در جهت کسب آمادگی صحیح برای ورود به جامعه و نحوه رفتار و تعامل با افراد و دوستان
- توجه بیشتر به ایجاد زمینه های اشتغال مناسب و راضی کننده
- عموم جامعه می خواهند که استعمال دخانیات در سطح جامعه تا این اندازه راحت و آزاد نباشد. ولی متأسفانه صرفاً به خاطر سود اقتصادی شرکتهای مربوطه سالیان سال است که بشر بطور ناخواسته در معرض مستقیم و غیر مستقیم دود سیگار و آثار زیان بار آن قرار گرفته است. امید است با اتخاذ سیاستهای صحیح و منطقی در سطح ملی این مشکل مرتفع گردد.

مقایسه هوش معنوی و سلامت روان در افراد معتاد و غیر معتاد

نویسندگان: صدیقه معلمی، زهره سالاری درگی

مقدمه: سوء مصرف مواد پدیده ای مزمن است که آسیب های فراوان جسمی، روانی، اجتماعی، خانوادگی و اقتصادی را به دنبال دارد، به طوری که شخص مبتلا را دچار افت جدی در کنش های فردی و اجتماعی می کند.

هدف: مقایسه رابطه هوش معنوی و سلامت روانی در افراد معتاد و غیر معتاد

مواد و روش ها: نمونه ها شامل ۸۰ نفر معتاد به مواد مخدر و ۸۰ نفر افراد غیر معتاد بودند که افراد معتاد به شیوه نمونه گیری در دسترس از مراکز درمان و بازتوانی دولتی و غیر دولتی شهر زاهدان انتخاب شدند. آنگاه آزمودنی ها به پرسشنامه خود گزارشی هوش معنوی و فرم ۲۸ سئوالی پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ (۱۹۷۹) پاسخ دادند و داده ها با آزمون آماری همبستگی و آمستقل تحلیل شد.

نتایج: تحلیل داده ها نشان داد بین نمره های هوش معنوی و سلامت روان معتادان و غیر معتادان تفاوت معنادار وجود دارد به طوری که معتادان به مواد مخدر از هوش معنوی و سلامت روانی پایین تری نسبت به گروه عادی برخوردار بودند. همچنین در هر دو گروه بین هوش معنوی و سلامت روان رابطه معنادار مشاهده شد.

بررسی رابطه ی بین شیوه های فرزند پروری والدین با ارتکاب نوجوان به رفتار های پرخطر بر

اساس مقیاس کلونینگر در شهر بندر عباس

نویسنده: : اقبال زارعی (دانشگاه هرمزگان)

مقدمه و هدف: خانواده نخستین محیطی است که کودک در آن پرورش می یابد و در رفتار بعدی فرد فوق العاده مؤثر است. نوع تشویقها، تنبیه و تحذیرها، بی اعتنائی ها و نوع رفتارها در مراحل اولیه ی زندگی فرد آثاری برای دوره های بعدی در او بر جای می گذارند. هدف کلی این پژوهش، بررسی رابطه ی بین شیوه های فرزند پروری والدین با ارتکاب نوجوان به رفتار های پرخطر می باشد.

مواد و روش کار: روش تحقیق مطالعه حاضر توصیفی از نوع همبستگی بوده است. در این مطالعه شیوه های فرزند پروری آسان گیرانه، مقتدرانه و مستبدانه با استفاده از پرسشنامه شیوه های فرزند پروری والدین بامریندبا خرده مقیاس های رفتارهای پرخطر کلونینگر مورد سنجش قرار گرفت. برای این منظور نوجوانان رده ی سنی ۱۸- ۱۱ ساله ی سطح شهر بندر عباس و والدین آن ها به عنوان جامعه ی آماری تعیین شده و ۱۵۰ نفر از آن ها به عنوان نمونه های آماری به طور تصادفی از بین آن ها انتخاب شدند.

نتایج: نتایج حاصل از یافته های تحقیق نشان که بین شیوه ی فرزند پروری آزاد گذاری و خرده مقیاس اجتناب از آسیب در رفتار پرخطر در سطح معنا داری $\text{sig} = 0/035$ رابطه وجود دارد. بین شیوه ی فرزند پروری اقتدار - منطقی و خرده مقیاس بدیع طلبی در رفتار پرخطر در سطح معنا داری $\text{sig} = 0/022$ رابطه وجود دارد. بین شیوه ی فرزند پروری اقتدار - منطقی و خرده مقیاس پاداش اجتماعی در رفتار پرخطر در سطح معنا داری $\text{sig} = 0/027$ رابطه وجود دارد.

نتیجه گیری: بین شیوه های فرزند پروری والدین و رفتارهای سازنده و مخرب فرزندان به دلیل نقش برجسته و با اهمیت والدین رابطه معنادار وجود دارد. لذا آگاه ساختن والدین و ارائه آموزش های خانواده جهت پرورش افراد سالم در جامعه از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است و سازمان های ذیربط می بایست در این زمینه نقش فعال تری ایفا نمایند.

رابطه دینداری، خویشتن داری و اعتیاد

نویسندگان: *یحیی کاظمی، *دکتر زهرا نیک منش (دانشگاه سیستان و بلوچستان)

*استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه سیستان و بلوچستان

* زاهدان، خیابان دانشگاه، کوی اساتید، پلاک ۶۲ ادبیات، کد پستی ۹۸۱۶۷۴۴۱۶۳.

مقدمه: هدف این پژوهش، بررسی رابطه دینداری و خویشتن داری است. جامعه آماری دانشجویان دانشگاه سیستان و بلوچستان است. از روش تحقیق همبستگی استفاده شده است. نمونه پژوهش شامل ۳۸۰ نفر از دانشجویان دانشگاه سیستان و بلوچستان شهر زاهدان بود که به روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی از میان دانشکده های مختلف، انتخاب شدند. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسش نامه های محقق ساخته دینداری، خویشتن داری، میزان مصرف مواد استفاده شد. جهت بدست آوردن روایی و اعتبار پرسش نامه ها، بعد از طراحی سوالهای پرسش نامه، و استفاده از نظر متخصصین جهت روایی محتوا و صوری، اعتبار پرسشنامه ها با استفاده از روش همبستگی درونی (آلفای کرونباخ) به دست آمد. ضریب آلفای پرسش نامه ی خویشتن داری با ۱۴ آیتم ۰/۷۹ و پرسش نامه دینداری با ۷ آیتم ۰/۸۵ بوده است.

نتایج پژوهش: به کمک روش آماری همبستگی پیرسون نشان می دهد که بین نمره ی سطح دینداری و خویشتن داری همبستگی معکوس معنی داری وجود دارد به عبارتی با افزایش سطح دینداری، خویشتن داری نیز افزایش می یابد. همچنین نتایج نشان داد بین خویشتن داری و مصرف مواد در دانشجویان نیز رابطه معکوسی وجود دارد.

کلمه های کلیدی: دینداری، خویشتن داری، مصرف مواد، دانشجویان

بررسی ارتباط بین خودکارآمدی و مصرف سیگار در بین دانش آموزان پسر دبیرستانی

شهر سنندج

نویسندگان : ۱- ارسلان قادری (دانشگاه علوم پزشکی کردستان) - کارشناس ارشد آموزش بهداشت
نویسنده مسئول : ۲- فرزاد جلیلیان - کارشناس ارشد آموزش بهداشت ۳- دکتر بابک معینی- و هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان ۴- فاضل زینت مطلق - دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت ۵- هدایت عباس تبار - دانشجوی کارشناسی ارشد اپیدمیولوژی ۶- وحید برهانی نژاد- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت خدمات بهداشتی

مقدمه : اعیاد به سیگار بلایی است خانمانسوز و مادر تمام اعتیادات است و اثرات اجتماعی فرهنگی اقتصادی سیاسی بهداشتی و اخلاقی مهمی در سطح جامعه دارد. بدین لحاظ شناخت عوامل و علل ایجاد اعتیاد به سیگار و پیامد های گوناگون و راههای مبارزه و پیشگیری از آن امری ضروری است. لذا با توجه به اهمیت موضوع این پژوهش با هدف تعیین ارتباط بین خودکارآمدی و مصرف سیگار در بین دانش آموزان پسر دبیرستانی شهر سنندج در سال ۱۳۸۸ انجام شده است.

روش پژوهش : این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقطعی (Cross sectional) میباشد که بر روی ۴۰۰ نفر از دانش آموزان پسر دبیرستانی شهذ سنندج انجام گرفته است. نمونه گیری به صورت طبقه بندی تصادفی ساده انجام گرفته و برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه استاندارد خودکارآمدی عمومی و همچنین پرسشنامه نگرش نسبت به مصرف سیگار استفاده شده و اطلاعات بدست آمده با استفاده از آزمون های آماری مناسب و در برنامه spss13 تجزیه و تحلیل شد.

یافته ها: در کل فراوانی مصرف سیگار در بین دانش آموزان ۲۰/۵ درصد بوده است. بین متغیرهای مانند داشتن دوست سیگاری، مصرف سیگار توسط پدر، مصرف سیگار توسط خواهر یا برادر رابطه آماری معنی داری وجود داشت ($P < 0.05$). اما بین سن ، پایه تحصیلی و مصرف سیگار رابطه آماری معنی داری دیده نشد. بر اساس نتایج ۱۰/۸ درصد از دانش آموزان دارای خودکارآمدی ضعیف، ۷۰/۸ درصد دارای خودکارآمدی متوسط و ۱۸/۵ درصد خودکارآمدی بالایی داشتند. بین خودکارآمدی و مصرف سیگار رابطه معنی داری مشاهده شد ($P\text{-value} = ۰/۰۰۰$) بطوریکه میانگین نمره خودکارآمدی در بین دانش آموزانی که مصرف سیگار را گزارش کرده بودند کمتر بود.

نتیجه گیری : با توجه به نتایج حاصل از پژوهش حاضر و نقش مثبت خودکارآمدی در پیشگیری از مصرف سیگار، به نظر می رسد که ارائه آموزش های لازم در این خصوص به منظور افزایش خودکارآمدی دانش آموزان بتواند نتایج سودمندی را به دنبال داشته باشد.

کلمات کلیدی : خودکارآمدی، سیگار، دانش آموزان

عملکرد و نگرش پرستاران در برخورد با بیماران مبتلا به HIV/AIDS

نویسندگان: فرانک شفیعی، محمدرضا خواجه امینیان (مراکز آموزشی درمانی نور و حضرت علی اصغر (ع))

مقدمه: خطر انتقال شغلی ویروس نقص ایمنی انسانی در بین کارکنان بهداشتی کم ولی قطعی است و احتمال آن در افرادی که با نمونه‌های آلوده به ویروس در تماس می‌باشند خصوصاً زمانی که از اشیای تیز استفاده می‌کنند، وجود دارد. ترس از تماس و تبعیض در مواجهه با افراد مبتلا به HIV/AIDS در مطالعات قبلی اثبات شده است. این مطالعه با هدف بررسی عملکرد و نگرش پرستاران در برخورد با این بیماران طراحی و اجرا گردید. روش کار: در مجموع ۱۱۵ نفر از پرستاران شاغل در یکی از مراکز آموزشی درمانی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان با تکمیل پرسشنامه‌ای بر مبنای لیکرت در زمینه عملکرد و نگرششان در برخورد با بیماران مبتلا به HIV/AIDS در این پژوهش شرکت نمودند.

نتایج: ۱۳ درصد از شرکت کنندگان امتناع از مراقبت را در صورت برخورد با بیمار مبتلا به ایدز گزارش نمودند. ۶۸ درصد معتقد بودند که این بیماران در یک بخش مجزا و در یک بیمارستان مشخص در سطح شهر باید درمان شوند. ۹۵ درصد موافق این مسئله بودند که پرستاران و تیم درمانی باید برای حفاظت از خودشان از وضعیت HIV مثبت بودن بیمارشان، مطلع باشند. ۶۵ درصد اعتقاد داشتند که کادر درمانی آلوده به HIV/AIDS نباید اجازه تماس نزدیک با بیمار را در هیچ بخش درمانی داشته باشند. ۴۸ درصد از افراد شرکت کننده در پژوهش معتقد بودند که اکثریت بیماران مبتلا به این عفونت، فساد اخلاقی داشته و لایق بیماری هستند. ۲۰ درصد بیان کردند که درمان عفونتهای فرصت طلب در این افراد، تلف کردن منابع می‌باشد. پرستارانی که آموزش ناکافی در مورد اخلاقیات و درمان HIV را گزارش کردند، نگرش منفی تری در برخورد با بیماران مذکور را داشتند.

بحث: اگرچه اکثر پرستاران شرکت کننده در پژوهش، پیروی از تعهدات اخلاقی در مراقبت از این بیماران را گزارش کرده بودند، اما نگرش‌ها و اعتقادات تبعیض آمیز در بیشتر آن‌ها وجود داشت.

بررسی میزان شیوع سندرم فرسودگی شغلی در کارکنان مراکز بهداشتی درمانی

شهرستان مشهد

نویسنده: معصومه سعیدی (دانشگاه علوم پزشکی مشهد)

پژوهشگران: معصومه سعیدی-دکتر غلامحسن خدائی-دکتر علی طلایی-دکتر شاکری

خلاصه: امروزه یکی از عوامل اساسی در کاهش کارایی و از دست رفتن نیروی انسانی، فرسودگی شغلی کارکنان است. این معضل علاوه بر بروز اثرات نامطلوب جسمی، عوارض نامطلوب روانی متعددی نیز به همراه داشته و به خصوص در حرفه های یاری دهنده از جمله پرسنل بهداشتی درمانی به دلیل ماهیت استرس زای این مشاغل فرسودگی شغلی بیشتر ایجاد می شود.

اهداف: این پژوهش به منظور تعیین میزان شیوع سندرم فرسودگی شغلی در سه بعد خستگی هیجانی-مسخ شخصیت و کاهش کفایت شخصی و نیز تعیین سطوح رضایت شغلی-بارکاری-حمایت اجتماعی و عزت نفس در کارکنان مراکز بهداشتی درمانی مشهد انجام گرفته است.

نوع مطالعه: این طرح یک مطالعه توصیفی تحلیلی است که به روش CROSS SECTIONAL انجام شده است. از آنجا که جامعه پژوهش و حجم نمونه پژوهش در این بررسی یکسان می باشد، اطلاعات به روش سرشماری جمع آوری گردید.

روش مطالعه: در این مطالعه پرسنل شاغل در ۳۰ مرکز بهداشتی درمانی مشهد، ابزار پژوهش را که شامل فرم اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه های عزت نفس-حمایت اجتماعی-بارکاری-رضایت شغلی و فرسودگی شغلی مازلاک (MBI) بوده، تکمیل نمودند. در پرسشنامه مازلاک فراوانی واحدهای مورد مطالعه در هر یک از ابعاد فرسودگی شغلی شامل: خستگی هیجانی-مسخ شخصیت و کاهش کفایت شخصی با مقیاس لیکرت به شکل کم-متوسط و زیاد مورد ارزیابی قرار گرفته و آنالیز داده ها توسط نرم افزار کامپیوتری SPSS و استفاده از آزمونهای آماری (توصیفی-تحلیلی) مناسب انجام گرفته است.

یافته ها: نتایج پژوهش نشان داد که ۹۲/۳ درصد واحدهای پژوهش عزت نفس بالا، ۷۲/۳ درصد کارکنان حمایت اجتماعی بالا، ۶۷/۷ درصد پرسنل رضایت شغلی متوسط و سطوح (بار) کاری در ۹۰/۵ درصد واحدهای پژوهش در حد کم بود. در رابطه با فراوانی ابعاد سه گانه فرسودگی: ۵۰/۲ درصد کارکنان سطوح کم فراوانی خستگی هیجانی، ۹۷/۲ درصد افراد سطوح کم فراوانی مسخ شخصیت و ۷۹/۳ درصد افراد سطوح بالای فراوانی کفایت شخصی را گزارش کردند. همچنین یافته ها حاکی از وجود ارتباط مستقیم معنی دار بین احساس خستگی هیجانی با میزان بار کاری و نیز احساس کفایت شخصی با میزان حمایت اجتماعی و ارتباط معکوس معنی دار میان عزت نفس و رضایت شغلی با احساس خستگی هیجانی و نیز احساس مسخ شخصیت با میزان حمایت اجتماعی بوده است.

نتیجه گیری: میزان کلی فرسودگی شغلی در کارکنان در بعد خستگی هیجانی و مسخ شخصیت پائین و در بعد کفایت شخصی بالا بوده است.

کلمات کلیدی: فرسودگی شغلی - سندرم-کارکنان بهداشتی درمانی

Prevalence of burnout syndrome among medical health services employees in Mashad University of Medical Sciences (MUMS)

Introduction & Objectives :

Today, one of the major factors associated with decreased efficiency and loss of human power is burnout of staffs .This problem not only results in significant physical effects, but also leads to multitude psychological complication, and particularly in aiding professions such as medical service providers, due to stressfull nature of these careers, burnout is more common. This study aimed to evaluate prevalence rate of burnout syndrome in three aspects dimensions of emotional exhaustion, depersonalization, and decrement of personal accomplishment and also determining degrees of vocational satisfaction, work load, social support, and self –respect in medical service providers.

Methods & Materials:

In this descriptive – analytical study, 30 staffs in medical centers of mashhad have taken part and have filled up demographic information forms and self-respect, social support, work load, vocational satisfaction and burnout questionnaires of maslach Burnout Inventory (MBI). In MBI ,frequency of each study unit in each aspect of burnout including dimensions of emotional exhaustion, depersonalization, and decrement of personal accomplishment has been evaluateas low, moderate, and high by Lickert measure. Data has been analyzed by spss and statistic tests.

Results:

Results have shown that 92.3% of study units have high self-respect ,72.3% have high social support, 67.7% have moderate vocational satisfaction, and 90.5% have low work load.In the light of three burnout aspects, 50.2% have low level of dimensions of emotional exhaustion, 97.2% have low levels of depersonalization, and 79.3% have high levels of decrement of personal accomplishment. Also,findings have depicted considerable direct relation between dimensions of emotional exhaustion feeling and work load, between decrement of personal accomplishment feeling and social support and have shown considerable converse relation between self-respect degree, and vocational satisfaction and dimensions of emotional exhaustion feeling and between depersonalization feeling and social support.

Condusion :

Rate of burnout in dimensions of emotional exhaustion and depersonalization was low and in decrement of personal accomplishment was high.

Key Words :

Burnout- Medical health services employees-Depersonalization-Emotional exhaustion-Personal accomplishment

آموزش عالی شهر خرم آباد شیوع رفتارهای پرخطر در حیطه سلامت روان در دانشجویان مراکز
 مرضیه مومن نسب، سید سعید نجفی، محمد حسین کاوه
 دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: شناخت ابعاد مختلف رفتارهای مخاطره آمیز روانی بخصوص در گروههای سنی پرخطری می تواند نقش موثری در برنامه ریزیهای بهداشتی ایفا نماید. از این رومطالعه حاضر باهدف تعیین میزان شیوع رفتارهای مخاطره آمیز بهداشتی دانشجویان مراکز آموزش عالی شهر خرم آباد در سال ۱۳۸۴ انجام شد. در این مقاله بخشی از نتایج که مرتبط با سلامت روان می باشد ارائه گردیده است.

مواد و روشها: در این مطالعه توصیفی - مقطعی تعداد ۷۰۰ دانشجوی دانشگاههای لرستان، علوم پزشکی و جامع علمی کاربردی در مطالعه شرکت نمودند. ابزار گرد آوری اطلاعات پرسشنامه ای مشتمل بر دو بخش خصوصیات دموگرافیک و ۶۶ سؤال در مورد رفتارهای بهداشتی (هفت سؤال در حیطه روان) بود. روایی و پایایی پرسشنامه به روش محتوایی و آزمون مجدد تامین گردید. در هر دانشگاه پس از انتخاب کلاسها پرسشنامه بین کلیه دانشجویان کلاس توزیع و به روش خود ایفایی تکمیل گردید.

یافته ها: ۶۷/۱٪ دانشجویان شرکت کننده در مطالعه زن و ۳۲/۹٪ مجرد، با میانگین سنی ۲۱/۲۶ سال بودند. نتایج نشان داد که ۴۳/۴٪ دانشجویان در طول یکسال گذشته احساس غم و ناامیدی شدید داشته اند. ۱۴/۶٪ افکار خود کشی و ۵/۷٪ حداقل یکبار اقدام به خود کشی داشته اند، از میان اقدام کنندگان ۲۴/۹٪ به درمانهای پزشکی نیاز پیدا کرده بودند. اقدام به خود کشی در دخترها بیشتر بود ($p=0.001$).

نتیجه گیری: شیوع قابل ملاحظه احساس غم و اندوه در دانشجویان و نیز افکار و اقدام به خود کشی باید مورد توجه مسئولین قرار گیرد. تقویت مراکز مشاوره در دانشگاهها، تهیه شناسنامه سلامت بخصوص سلامت روان در بدو ورود دانشجویان به دانشگاه و پی گیری سالانه به شناسایی موارد خفیف اختلالات روانی کمک نموده و در پیشگیری از تشدید آن نقش به سزایی خواهد داشت.

2104

سبک رفتارهای مقابله ای و خودکشی

رهگذر، دکتر ابوالفضل سهیلا شمسی خانی، سیمین شمسی خانی، دکتر مسعود فلاحی، دکتر مهدی رهگوی

دانشگاه علوم پزشکی اراک

مقدمه: خودکشی یکی از پدیده هائی است که همواره مورد بحث در علوم مختلف به خصوص علوم اجتماعی و روانشناسی و روان پزشکی می باشد. افراد نه تنها به لحاظ رویدادهائی که در زندگی تجربه می کنند متفاوتند بلکه از لحاظ آسیب پذیری در برابر رویدادها نیز متفاوتند. آسیب پذیری هر کس در برابر فشار روانی متأثر از مهارتهای به همین جهت محققین بر آن شدند تا مهارتهای مقابله ای افراد، مقابله ای و حمایتیهای اجتماعی موجود می باشد اقدام کننده به خودکشی را اندازه گیری کنند

روش کار: پژوهش حاضر به روش توصیفی ۸۰ نفر از افراد اقدام کننده به خودکشی را که در مرکز درمانی ولیعصر (عج.ا.) بستری شده اند را با استفاده از ابزار پلینگز موس و پرسشنامه دموگرافیک مورد بررسی قرار داد، برای تعیین وهمسانی درونی استفاده شد و داده ها با اعتبار پرسشنامه از اعتبار محتوی و برای تعیین پایایی از آلفا کرونباخ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. spss استفاده از نرم افزار

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد که از نظر سن اکثریت واحدهای پژوهش رده سنی ۲۰ الی ۲۵ سال قرار داشتند و از نظر وضعیت تاهل ۶۵ درصد مجرد بودند. از نظر میزان تحصیلات اکثریت نمونه ها دیپلم بودند و از نظر شغل اکثریت بیکار بودند از نظر مهارتهای مقابله ای، مهارتهای مقابله ای مسأله مدار $۳/۸+۲۷/۸۳$ و مهارتهای مقابله ای هیجان مدار در افراد اقدام کننده به خودکشی $۶/۲۰+۷/۲$ بود.

نتایج: با توجه به یافته های تحقیق مشخص شد که افراد اقدام کننده دچار نقص در مهارتهای مقابله ای می باشند؛ که نقش مهمی در سلامت روان دارد و باید به همین منظور تدابیری سنجیده شود.

1866

سوری اثرات مسمومیت مزمن با سرب بر رفتارهای پرخطر در موش

محمدیار گودرز صادقی هسجین، محمد دهرویه، حسین علی عرب، لیلی

دانشگاه تهران

زمینه و هدف: با صنعتی شدن جوامع انسانی، آلاینده هایی همچون سرب در چرخه زندگی وارد شده، اثراتی را بر ارگانهای بدن اعمال میکنند. اثرات آلاینده ها بر رفتار چندان مطالعه نشده است. هدف از مطالعه حاضر، بررسی اثرات احتمالی سرب بر رفتارهای قابل اندازه گیری در یک مدل حیوانی بوده است.

روش مطالعه: تعداد ۴۸ قطعه موش سوری نر بالغ در ۴ گروه ۱۲ تایی قرار داده شده، در آب آشامیدنی ۳ گروه از آنها مقادیر ۵، ۵۰ یا ۵۰۰ ppm استات سرب افزوده شد. پس از ۲۸ روز، رفتار حیوانات در ماز بعلاوه مرتفع (EPM = Elevated Plus Maze) مورد مطالعه قرار گرفت. مدت زمان حضور و دفعات ورود حیوان در بازوهای کوتاه (بدون حفاظ) و به ویژه در یک سوم انتهایی آنها به عنوان رفتار پرخطر در نظر گرفته شد.

یافته ها: در این تحقیق روشن شد که تماس با سرب موجب افزایش تعداد دفعات ورود حیوان به منطقه انتهایی بازوی کوتاه ($P=0.006$) و مدت حضور حیوان در کل بازوی کوتاه ($P=0.034$) میگردد. رابطه مستقیمی بین غلظت سرب مورد استفاده و تعداد دفعات و مدت حضور حیوان وجود داشت.

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که مسمومیت با سرب موجب از بین رفتن اضطراب متعارف در موش سوری گردیده، باعث افزایش خطرپذیری حیوان گردد. بجاست مطالعات بالینی در بیماران با رفتارهای پرخطر و رابطه احتمالی آن با تماس مداوم با سرب و غلظت این آلاینده در خون آنها صورت پذیرد.

1893

سوری اثرات دوگانه سموم کارباماته بر رفتارهای پرخطر در موش

معصومه ستاری، گودرز صادقی هسجین، هادی عطاران

زمینه و هدف: حشره کشها و آفت کشها به وفور در کشاورزی و دامپروری مورد استفاده واقع میشوند. علیرغم شناخت نسبتاً کامل از عوارض آنها بر اعضای حساس بدن (همچون کبد و کلیه)، شناخت دقیقی از عواقب ناشی از این مواد بر رفتار در انسان و حیوان وجود ندارد. هدف از این مطالعه، بررسی مقایسه ای اثرات دو عضو مهم از گروه سموم کارباماته بر رفتار در یک مدل حیوان آزمایشگاهی بوده است.

روش مطالعه: تعداد ۳۰ قطعه موش سوری نر بالغ در ۳ گروه ۱۰ تایی قرار داده شده، روزانه یک بار و هر بار به مدت ۱۰ ثانیه به صورت جلدی از ناحیه دم در معرض آب معمولی (کنترل)، محلول ۱۰٪ مانب یا محلول ۱۰٪ Elevated Plus Maze = کارباریل قرار داده شدند. پس از ۲۸ روز، رفتار حیوانات در ماز بعلاوه مرتفع (مورد مطالعه قرار گرفت. مدت زمان حضور و دفعات ورود حیوان در بازوهای کوتاه (بدون حفاظ) و به ویژه EPM در یک سوم انتهایی آنها به عنوان رفتار پرخطر در نظر گرفته شد.

یافته ها: در این تحقیق روشن شد که تماس با مانب ۱۰٪ مدت زمان اقامت در بازوهای باز را به میزان معنی داری (>۰.۰۵). مدت زمان حضور در انتهای بازوهای باز نیز به طور قابل توجهی در مقایسه با گروه P افزایش میدهد (کنترل افزایش یافت. برخلاف این سم، کارباریل تغییرات چندانی را ایجاد نکرد.

بحث و نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که تماس مکرر با سموم کارباماته از راه جلدی (که در صاحبان حرف ذیربط معمول است) ممکن است به تغییرات رفتاری منجر گردد. نکته مهم این بود که چنین تغییراتی از سمی به سمی دیگر از همان گروه ممکن است متفاوت باشد. پیشنهاد میشود تحقیقات میدانی در مورد اثرات احتمالی این مواد بر افرادی که به خاطر شغل خود در تماس با این سموم هستند توسط مراجع و محققین ذیربط انجام پذیرد.

1600

رانندگی در رانندگان پر خطر رابطه ویژگی های شخصیتی ، سلامت روان و پرخاشگری با عادات (رانندگی هجومی)

ایرج شاکری نیا

دانشگاه گیلان

<!-- /* Font Definitions */ @font-face {font-family:"Cambria Math"; panose-1:2 4 5 3 5 4 6 3 2 4; mso-font-charset:0; mso-generic-font-family:roman; mso-font-pitch:variable; mso-font-signature:-1610611985 1107304683 0 0 159 0;} @font-face {font-family:Calibri; panose-1:2 15 5 2 2 4 3 2 4; mso-font-charset:0; mso-generic-font-family:swiss; mso-font-pitch:variable; mso-font-signature:-1610611985 1073750139 0 0 159 0;} @font-face {font-family:Tahoma; panose-1:2 11 6 4 3 5 4 4 2 4; mso-font-charset:0; mso-generic-font-family:swiss; mso-font-pitch:variable; mso-font-signature:-520082689 -1073717157 41 0 66047 0;} @font-face {font-family:"B Nazanin"; panose-1:0 0 4 0 0 0 0 0 0 0; mso-font-charset:178; mso-generic-font-family:auto; mso-font-pitch:variable; mso-font-signature:8193 -2147483648 8 0 64 0;} /* Style Definitions */ p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal {mso-style-unhide:no; mso-style-qformat:yes; mso-style-parent:""; margin-top:0in; margin-right:0in; margin-bottom:10.0pt; margin-left:0in; line-height:115%; mso-

pagination:widow-orphan; font-size:11.0pt; font-family:"Calibri","sans-serif"; mso-
 fareast-font-family:Calibri; mso-bidi-font-family:Arial;} p.para, li.para, div.para {mso-
 style-name:para; mso-style-unhide:no; mso-margin-top-alt:auto; margin-right:0in;
 mso-margin-bottom-alt:auto; margin-left:0in; mso-pagination:widow-orphan; font-
 size:12.0pt; font-family:"Times New Roman","serif"; mso-fareast-font-family:"Times
 New Roman"; mso-bidi-language:FA;} .MsoChpDefault {mso-style-type:export-only;
 mso-default-props:yes; font-size:10.0pt; mso-ansi-font-size:10.0pt; mso-bidi-font-
 size:10.0pt; mso-ascii-font-family:Calibri; mso-fareast-font-family:Calibri; mso-hansi-
 font-family:Calibri; mso-bidi-font-family:Arial;} @page Section1 {size:8.5in 11.0in;
 margin:1.0in 1.0in 1.0in 1.0in; mso-header-margin:.5in; mso-footer-margin:.5in;
 mso-paper-source:0;} div.Section1 {page:Section1;} -->
 /* Style Definitions */
 table.MsoNormalTable
 {mso-style-name:"Table Normal";
 mso-tstyle-rowband-size:0;
 mso-tstyle-colband-size:0;
 mso-style-noshow:yes;
 mso-style-priority:99;
 mso-style-qformat:yes;
 mso-style-parent:"";
 mso-padding-alt:0in 5.4pt 0in 5.4pt;
 mso-para-margin:0in;
 mso-para-margin-bottom:.0001pt;
 mso-pagination:widow-orphan;
 font-size:11.0pt;
 font-family:"Calibri","sans-serif";
 mso-ascii-font-family:Calibri;
 mso-ascii-theme-font:minor-latin;
 mso-fareast-font-family:"Times New Roman";
 mso-fareast-theme-font:minor-fareast;
 mso-hansi-font-family:Calibri;
 mso-hansi-theme-font:minor-latin;
 mso-bidi-font-family:Arial;
 mso-bidi-theme-font:minor-bidi;}

چکیده :

مقدمه : امروزه همه اقشار برای انجام فعالیتهای روزمره خود نیاز مند وسایط نقلیه هستند. نیاز ضروری به استفاده گسترده از وسایط نقلیه در زندگی روزمره موجب افزایش تعداد تصادفات جاده ای و شهری به صورت مکرر و با میزان مرگ و میر بالا شده است به نظر می رسد برخی افراد فاقد مهارتهای لازم در استفاده از وسایط نقلیه هستند و با انجام رفتارهایی که مصداق رفتار پرخطر است ، موجب بروز خسارات جبران ناپذیر جانی و مالی می شوند . به ادعان پژوهشهای انجام شده مولفه های گوناگونی در بروز رفتار پرخطر در رانندگی نقش دارند که مولفه های روان شناختی یکی از مهمترین آنهاست .

(با عادات A روش ها : باهدف بررسی رابطه مولفه های روان شناختی (سلامت روانی ، پرخاشگری ، شخصیت نوع رانندگی ، از ۱۱۰ راننده مرد حادثه دیده مقصر شهر رشت خواسته شد تا پرسشنامه های رفتار رانندگی منچستر ، پرخاشگری اهواز و سلامت عمومی راتکمیل کنند ، داده های بدست آمده با آزمون همبستگی A شخصیت تیپ پیرسون و تحلیل رگرسیون به شیوه گام به گام مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت .

نتایج : یافته های بدست آمده از تحقیق ، نشان داد که بین سلامت روانی ، پرخاشگری ، تیپ شخصیتی و عادات رانندگی رابطه معنی دار وجود دارد . همچنین تحلیل رگرسیون به شیوه گام به گام نشان داد که متغیرهای A پرخاشگری و سلامت روان توانسته اند رفتار خطرناک رانندگی آزمودنی ها را پیش بینی کند . در عین حال تیپ شخصیتی نتوانست رفتار رانندگی را پیش بینی کند .

بحث و نتیجه گیری : باتوجه به این که رانندگی پرخطر پدیده ای است که آسیبهای جبران ناپذیری را برای فرد و جامعه ایجاد می کند ، پیشنهاد تحقیق این است که با هدف کاهش خطرات و آسیبهای احتمالی ، هنگام اخذ گواهینامه ، تمدید آن و حتی در فواصل زمانی منظم ارزیابی های روان شناختی از رانندگان (شخصی یا همگانی) اخذ شود و رانندگان پرخطر یا هجومی که نیازمند آموزش یا مشاوره هستند در برنامه های آموزشی - مشاوره ای قرار گیرند .

2173

مرکز مشاوره بیماریهای بررسی وضعیت سلامت اهداء کنندگان خون در افراد مراجعه کننده به رفتاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مرضیه عطاءالهی

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه : با توجه به اهمیت سلامت خون های اهدایی و امکان ابتلا افراد اهداء کننده به بیماریهای خون زاد از طریق رفتارهای پرخطر، به نظر می رسد تعیین سلامت این افراد جهت هشدار به سازمان انتقال خون از اهمیت خاصی برخوردار می باشد .

روش کار : این مطالعه از سال ۱۳۸۳ تا کنون (۸۸/۹/۲۵) با بررسی ۹۳۵۶ نفر مراجعه کننده به مراکز مشاوره بیماریهای رفتاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز به صورت مقطعی انجام گردید . پس از انجام مشاوره ، برای کلیه انجام شد و جهت برخی از موارد ، بنا به درخواست پزشک HIV افرادی که سابقه اهداء خون داشتند، آزمایش انجام گردید . HCV & HBV مشاور آزمایش

نتایج : از کل افراد مراجعه کننده به مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری ۷۴۸۲ مرد و ۱۷۲۴ نفر زن بودند . از بین مثبت HIV مردان ۲۰۱۰ نفر (۲۷ درصد) سابقه اهدا خون داشتند که با روش الایزا ۲۰۸ نفر (۱۰/۳ درصد) از آنها مثبت شدند . با توجه به اینکه برای HIV بودند. جهت تایید از روش وسترن بلات استفاده شد که ۱۷۲ نفر از آنها و تعداد ۴ نفر مبتلا به C تعداد کمی از افراد آزمایش هپاتیت انجام شد اما تعداد ۸۹ نفر از آنها مبتلا به هپاتیت و HIV بودند و از تعداد ۱۷۲۴ نفر زن ، ۷۵ نفر سابقه اهداء خون داشتند که دو نفر از آنها مبتلا به B هپاتیت بودند . C سه نفر مبتلا به هپاتیت

بحث و نتیجه گیری :

بوده اند نشان می‌دهد که HIV با توجه به اینکه حدود ده درصد از مراجعه کنندگان با سابقه اهدا خون، آلوده به اهداء خون با انگیزه تست در افراد با رفتارهای پرخطر، سلامت فرآورده های خونی را به مخاطره می‌اندازد. لذا به نظر می‌رسد جهت دسترسی به خون سالم و کافی باید آموزش لازم از طریق رسانه های گروهی مبنی بر تشویق افراد جامعه نسبت به اهداء خون با انگیزه کمک به هممنوع باشد. همچنین افراد دارای سابقه رفتارهای پرخطر از اهداء خون جهت انجام آزمایش خودداری کنند.

1616

زاهدان فراوانی مصرف سیگار در مسلولین ریوی بخش سل بیمارستان بوعلی

متانت ملیحه متانت، بتول شریفی مود، بتول نمرودی، محمدرضا راستایی، سعیده

فراوانی مصرف سیگار در مسلولین ریوی بخش سل بیمارستان بوعلی زاهدان

ملیحه متانت*، بتول شریفی مود*، بتول نمرودی*، محمدرضا راستایی*، سعیده متانت**

متخصص بیماریهای عفونی و عضو هیات علمی *

پرستار بخش بیماریهای عفونی**

کارشناس - مرکز بهداشت استان**

عفونی و گرمسیری، دانشگاه علوم پزشکی زاهدان مرکز تحقیقات بیماریهای

بیمارستان بوعلی زاهدان

Tel:05413228101-2

Fax:05413231862

Email: malihemetanat@yahoo.com

مقدمه:

سل و سیگار دو مشکل بهداشتی مهم در جهان هستند. سل یک علت عمده ناخوشی و مرگ و میر، و سیگار نیز یک عادت اجتماعی و خطر مهم در ایجاد و پیشرفت بسیاری از بیماریهای ریوی محسوب می‌شوند. تخمین زده می‌شود ۸۷٪ موارد مرگ بعلت بیماریهای انسدادی ریه ناشی از مصرف سیگار می‌باشد ارگانهای مختلف بدن از جمله سیستم ایمنی (نقص ماکروفاژ، منوسیت، کاهش لنفوسیت های CD4 و نقص سیستم همورال) صدمه می‌رساند.

هدف این پژوهش، بررسی فراوانی مصرف سیگار در مسلولین ریوی بستری در بخش سل بیمارستان بوعلی زاهدان می‌باشد.

روش تحقیق

افراد مورد مطالعه، از بین بیماران مبتل ا به سل ریه در بخش سل بیمارستان بوعلی زاهدان طی ۵ سال انتخاب شدند، اطلاعات مثل سن، جنس، هیستوری مصرف سیگار و... از پرونده بیماران استخراج شد. اطلاعات در پرسشنامه ها جمع SPSS آوری و داده ها توسط نرم افزار آنالیز شد.

یافته ها:

از ۱۵۸ بیمار مبتلا به سل ریوی تشخیص داده شده، ۷۰ مورد مونث و ۸۸ بیمار مذکر بودند. طیف سنی از ۱۵ تا ۹۰ سال بود. ۶۵ مورد اعتیاد داشتند، از این تعداد ۳۲ مورد (۲۰٪ کل بیماران) سیگار استعمال می کردند. فراوانی مصرف سیگار در مردان ۲ برابر زنان بود. شیوع اسمیرخلط مثبت در سیگاریها بیشتر از غیرسیگاریها بود. متوسط سن ابتلا به سل در گروه سیگاری ۵۵ سال و در گروه غیرسیگاری ۵۸ سال بود یعنی متوسط سن ابتلا به سل در سیگاریها ۳ سال کمتر از غیرسیگاریها بود. از ۸ موردی که بعلت عود سل در بخش بستری شده بودند ۶ مورد اعتیاد داشتند.

نتیجه گیری:

۲۰٪ مسلولین در این مطالعه سیگار استعمال می کردند که نسبت به جمعیت نرمال آماربالایی است. سن ابتلا به بیماری سل در این افراد پایین تر از غیرسیگاری است. لذا توصیه می شود تشویق افراد به بر حذر بودن از سیگار در برنامه پیشگیری از سل جزو اهداف مهم آن قرار بگیرد.

کلمات کلیدی:

سل، سیگار، فراوانی بیماری

پیشگیری از رفتارهای پرخطر هزینه یا سرمایه گذاری

سید محمد علی موسوی

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

پیشگیری از رفتارهای پرخطر هزینه یا سرمایه گذاری

ی-قوام انصار -3 ی-موسو ی-د محمدعلی-س-2 ی-ن فرامرزی-حس-1-

دانشگاه علوم پزشکی HIV-AIDS ۱ - متخصص بیماریهای عفونی مرکز مشاوره و عضو مرکز تحقیقات شیراز

۲ - کارشناس مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۳ - کارشناس مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: کشور استرالیا برنامه های کاهش آسیب خود در طی سالهای ۲۰۰۰-۱۹۹۱ با ۱۳۰ میلیون دلار هزینه و از C تی مورد هپات 2100 ، HIV آغاز کرد که نتایج حاصل از ان پیشگیری از ۲۵۰۰۰ مورد ابتلا به همگسیختگی ۵۰۰۰ خانوار بود. با این اقدام ۴.۲ الی ۷.۷ میلیارد دلار صرفه جویی در مخارج درمانی بیماران مبتلا و هپاتیت بعمل آمد در مطالعه پیش رو بخش کوچکی از هزینه های درمانی در مقایسه با HIV-AIDS به سرمایه گذاری در برنامه های کاهش آسیب کشور آمده است.

در دانشگاه علوم پزشکی شیراز از سال HIV شده مبتلا به سی تعداد کل افراد شناسا: مواد و روشها ۱۳۸۳ تا کنون ۸۸.۹.۲۵ ، ۳۴۱۱ نفر می باشد که این مطالعه بصورت مقطعی در ۱۳۷۸ مورد دارای پرونده انجام گردید.

در طی این ۵ سال برای ۲۶۲ نفر از این افراد داروی ضد رتروویروس و معمولاً HIV نتایج: از میان ۱۳۷۸ مبتلا به رژیم سه دارویی شروع شده است و متوسط طول درمان ۱۶ ماه می باشد با توجه به هزینه این رژیم برای یک نفر در هر ماه متوسط ۵۰۰ تومان (بر اساس گزارش مرکز مدیریت) در ۱۶ ماه برای هر نفر ۸ میلیون تومان هزینه شده است. هزینه تنها این رژیم درمانی برای ۲۶۲ نفر طی این ۵ سال ۲۰۹۶ میلیون تومان بوده است. در طول این مدت ، ۵۲۸ نفر نیز برای متوسط زمانی ۲۴ ماه تحت درمان با متادون قرار گرفته اند و اگر HIV از ۱۳۷۸ نفر مبتلا به هزینه درمان را در ماه برای هر نفر متوسط ۶۰ هزار تومان بدانیم در طی این ۵ سال ۷۶۰ میلیون تومان هزینه شده و ۲۰۹۷ مبتلا به ایدز وجود دارد. اگر متوسط HIV است. با توجه به آخرین گزارشها در کشور ۲۰۱۳۰ مبتلا به برای افراد مبتلا به ایدز بر اساس مطالعه ما ۱۶ ماه باشد تاکنون تنها برای رژیم HAART طول درمان در کشور ۱۶,۷۶۸ میلیون تومان هزینه شده است. HAART

گنجانده شده است با گیری: علیرغم این که بوجه برنامه های کاهش آسیب در قانون برنامه توسعه کشور نتیجه شیوع کمتر بیماری (برای برنامه های کاهش آسیب) توجه به بوجه عمومی اختصاص یافته از سوی دولت در سال ۸۳ به میزان ۱۰ میلیارد تومان در مقایسه با بخش کوچکی از هزینه های درمانی فوق ، وزارت بهداشت و سایر سازمانها

گزاری بیشتر معطوف به می توان گفت به نظر می رسد در صورت اهتمام به بهره وری بهتر می بایست سرمایه برنامه های کاهش آسیب گردد

اقتصاد- HIV کلمات کلیدی :

1643

مربیان بهداشت مدارس ابتدایی برنامه آموزش پیشگیری از رفتارهای پر خطر بر آگاهی و نگرش خرم آباد ۱۳۸۶

فریده ملکشاهی ملکشاهی

آباد دانشگاه علوم پزشکی لرستان دانشکده پرستاری و مامایی خرم

امروزه شیوع رفتارهای پرخطر بخصوص در نوجوانان و جوانان به یکی از مهمترین و گسترده ترین دل نگرانیهای جوامع بشری تبدیل شده و علیرغم فعالیتهای سه دهه گذشته رفتارهای مخاطره آمیز در سطح جهان دارای رشد تصاعدی بوده است. هزینه پزشکی و مراقبتی آن رو به افزایش است. حال آنکه پیشگیری تنها راه مقابله است. تغییر رفتارهای بهداشتی مردم مستلزم اطلاع و آگاهی آنهاست. در این میان مربیان بهداشتی میتوانند سهم بسیار مهمی در ارتقاء آگاهی سایرین در جهت کنترل و پیشگیری از رفتارهای پرخطر در مدرسه، خانواده و جامعه داشته باشند. لذا میزان آگاهی و آموزش مستمر آنها حائز اهمیت است. در این راستا پژوهش فوق با هدف تعیین تاثیر برنامه آموزش پیشگیری از رفتارهای پر خطر بر آگاهی و نگرش مربیان بهداشت مدارس ابتدایی خرم آباد انجام گرفت. مواد و روش :

است. کلیه مربیان بهداشت مدارس نمونه های ما بودند. ابزار گرد آوری *Semi- Experimental* پژوهش فوق داده ها پرسشنامه چند قسمتی شامل مشخصه های فردی و سوالات آگاهی و نگرش بود. ابزار مداخله در این پژوهش برنامه آموزش پیشگیری از رفتارهای پر خطر بود که بصورت کارگاه در دو جلسه برگزار شد. یکماه بعد با انجام آزمون دوم، نمونه ها و ارزیابی شدند. از طیف لیکرت برای تعیین آگاهی و نگرش استفاده شد. اطلاعات در دو مرحله جمع آوری شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون های تی مستقل، تی زوج و آنالیز واریانس استفاده شد.

نتایج :

۷۸/۷٪ نمونه ها قبل از آموزش رفتارهای پر خطر را میشناختند، و تنها ۴/۳٪ توانستند رفتار پر خطر را تعریف درست نمایند. منابع اطلاعات اکثریت نمونه ها در مورد رفتارهای پرخطر متنوع واز رادیو و تلویزیون و کتب و زوج بین میانگین نمره های قبل و بعد از آموزش و آزمون آماری انشیریات کسب نموده بودند. آزمون آماری (نشان داد $p=0/0001$ و یلکاکسون در نگرش قبل و بعد اختلاف معنا داری) بحث: نتایج نشان داد که برنامه آموزش بهداشت طراحی شده در ارتقاء سطح آگاهی و تغییر یا ایجاد نگرش مثبت در افراد مورد مطالعه موثر بوده است. لذا با توجه به مسئولیت مهم مربیان در تامین و حفظ سلامت کودکان و جامعه، افزایش آگاهی و آموزش مستمر آنها، گنجاندن مطالب آموزشی در خصوص کنترل و پیشگیری از رفتارهای پرخطر در مواد درسی و ... در مدرسه ضروری بنظر میرسد.

1750

مبتلا به سوء مصرف مواد نقش گروه درمانی مبتنی بر فرآیند تغییر در توان بخشی افراد

مریم مدی نشاط

دانشگاه علوم پزشکی همدان

چکیده:

مقدمه: در کشور ما اعتیاد به مواد مخدر طی دهه اخیر یکی از مهمترین بحرانهای بهداشتی و اجتماعی بوده است. تصور اغلب افراد وابسته به مواد و خانواده های آنها از ترک مواد مخدر منحصر به سم زدایی است که درصد کمی از روند درمان را شامل می شود و از توانبخشی شناختی، رفتاری و هیجانی که مشکل اصلی چنین افرادی است غافلند. هر فعالیتی که فرد برای کمک به اصلاح فکر، احساس یا رفتار آغاز می کند یک فرآیند تغییر است. فرآیند تغییر پیشرفت از خلال پنج مرحله متوالی پیش از تامل، تامل، آمادگی، عمل و نگهداری می باشد. هدف فرآیند تغییر افزایش آگاهی است. در این مدل با برگزاری جلسات گروه درمانی مربوط به هر مرحله از مدل تغییر به اشخاص کمک می شود تا از مراحل تغییر بگذرند و سوء مصرف مواد خود را تغییر دهند.

روش: جستجوی اینترنتی و مطالعات کتابخانه ای و بر اساس مشاهدات پژوهشگر در مرکز متادون تراپی خضر همدان در سال ۱۳۸۷ بوده است. در این مرکز پژوهشگر جلسات گروه درمانی را، هفته ای یکبار به مدت ۹۰ دقیقه در گروههای ۱۰-۸ نفری در مدت ۱۶ هفته، با آموزش مهارت جرات ورزی، بازسازی محیط، بهبود مهارتهای اجتماعی، ارتباطی، تصمیم گیری، اعتماد به نفس، تصریح ارزشها، حل مساله، نقش بازی کردن، ارزیابی و بازخورد برگزار کرد.

نتایج: نتایج پژوهشها نشان داد: افراد در گروه درمانی یاد می گیرند که چگونه قبل از رخ دادن موقعیتهای با آنها مواجه شوند. به عنوان مثال: آموزش جرات ورزی موجب افزایش پاسخ های سالم در موقعیتهای وسوسه برانگیز می شود، افراد در نقش بازی کردن راههای جدید صحبت کردن و عمل نمودن را یاد می گیرند، آموزش مهارتهای ارتباطی به آنها یاد می دهد چطور از سیستم های حمایتی استفاده کنند و بازسازی محیط زندگی موجب اجتناب از مکانهای اغوا کننده می شود.

بحث و نتیجه گیری: مدل تغییر بفرآیندهای فکری و رفتاری تمرکز دارد و به منظور کمک به سوء مصرف کنندگان جهت انجام صحیح امور در زمان مناسب حیاتی است افراد دارای مشکل رفتاری در مراحل پیش از تامل و تامل به طور مطلوبی نمی نگرند و انگیزش کمی برای تغییر آن دارند، اما در مرحله عمل و نگهداری تصمیم مراجعان تغییر کرده و مشکل رفتاری را منفی تلقی می کنند و برای حل آن گام برمی دارند.

Email: neshat_maryam@yahoo.com

Tel: 09183135520

Fax: 08112640064

2171

شغل ها، فرصت ها و زمینه های رفتارهای پر خطر

حسین فرامرزی

دانشگاه شیراز

محمد علی موسوی 4- - حسین فرامرزی 2- - علیرضا حسن آبادی 3- قوام انصاری

دانشگاه علوم پزشکی HIV-AIDS 1 - متخصص بیماریهای عفونی مرکز مشاوره و عضو مرکز تحقیقات

شیراز

2 - پزشک و مسئول مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۳- کارشناس مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز

۴- کارشناس مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز

مقدمه: ابتلا به HIV در دو دهه اخیر روندی رو به گسترش در کشور داشته است و الگوی انتقال آن از اعتیاد تزریقی به رابطه جنسی محافظت نشده در حال تعقیر است و مسلم است چگونگی آموزشها در زیرمجموعه های جمعیتی مانند مشاغل می بایست متناسب نیازها و میزان شیوع رفتارهای پرخطر در آنها باشد.

روش مطالعه: این مطالعه بطور مقطعی بر روی تعداد ۹۳۵۶ نفر مراجعه کننده به مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز از سال ۸۳ تاکنون ۸۸/۹/۲۵ که دارای پرونده بودند انجام گردید.

نتایج: از تعداد ۹۳۵۶ مراجعه کننده ۷۴۸۱ مرد و ۱۸۷۵ نفر زن بودند با توجه به اینکه از این تعداد ۱۶۰۷ شغل ثبت نشده است در ذیل مشاغل مختلف بر اساس درصد شیوع سابقه روابط پرخطر جنسی آمده است. ۹۳ دانشجوی ۶۳.۶ درصد سابقه رفتارهای جنسی، ۲۶ سرباز ۵۷.۷ درصد سابقه، ۹۰ نقاش ۵۳.۸ درصد سابقه، ۵۶۳ بیکار ۵۱.۹ درصد سابقه، ۲۶۱ راننده ۵۱.۳ درصد سابقه، ۱۹۸ کارگر ۴۶.۸ درصد سابقه، ۱۹۷ دانش آموز ۳۹.۵ درصد سابقه، ۳۱ آرایشگر ۳۶ درصد سابقه و ۱۵۰ خانه دار ۲۰.۴ درصد سابقه روابط جنسی مراجعه کرده اند.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان می دهد برخورداری پایین برخی از مشاغل از حمایت های اجتماعی، چگونگی و شرایط محیط کار می تواند در بروز روابط جنسی نقش داشته باشد بخصوص در نقاش ها و رانندها بنابراین ارتباط با صنوف و هماینگی در جهت آموزش برنامه های کاهش آسیب و تداوم آن در مشاغل مختلف ضروری است. در مورد سربازان و دانشجویان به نظر می رسد خارج شدن از سیطره نظارت خانواده و احساس آزادی و استقلال نسبی در اکثر جوانانی که مهارت های زندگی را تا این زمان نیاموخته اند در شیوع رفتارهای پرخطر در این افراد تاثیر داشته است و در مورد دانش آموزان هر چند امسال جزواتی ویژه آنها در مقطع دبیرستان در ارتباط با HIV-AIDS به چاپ رسیده است که خالی از ایراد نیست اما چنانچه آموزشها از مقطع راهنمایی شروع گردد و در دروس رسمی مدارس آموزشهای مهارتهای زندگی با اهتمام به پیشگیری از رفتارهای پرخطر، گنجانده شود می تواند تاثیر بسیار بیشتری در کاهش روابط جنسی دانش آموزان داشته باشد.

2123

کنترل رفتارهای پرخطر در روابط زناشویی-ارزیابی ومداخله

زهرا کلانی، زهرا پورموحّد، خدیجه دهقانی

خشونت خانگی سالانه هزاران زن را مورد آزار قرار می دهد. افراد خشن از خشونت فیزیکی وسایر رفتارهای آزارنده اجتماعی استفاده می کنند تا نیازهای خود را برآورده کرده و اعمال شریک زندگی خود را کنترل کنند. خشونت موضوع جدیدی نیست وسابقه ای طولانی دارد. حداقل ۹۵٪ قربانیان خشونت های خانگی زنان هستند.

برنامه ارائه شده در این مقاله جهت کنترل رفتارهای پرخطر در روابط زناشویی تدوین شده است. در این برنامه ابتدا رفتارهای پرخطر از نظر رفتارهای آزارنده فیزیکی، جنسی، عاطفی، ایزوله کردن، فشارهای اقتصادی، کوچک کردن و نادیده گرفتن، کنترل کامل و حمایت بیش از اندازه مراقبتی و سوء استفاده از امتیازات اجتماعی از طریق چک لیست مورد ارزیابی قرار می گیرد. این رفتارها نهایتاً "در چهار حیطه سایکولوژیک، فیزیکی، جنسی و اجتماعی

طبقه بندی می شود. همچنین بر اساس نوع رفتار و شدت آن، رفتارها به سه رتبه بالقوه خطرناک، خطرناک و بسیار خطرناک تقسیم می گردند.

این برنامه همچنین بطور دقیق استراتژی های مداخله شامل بررسی همه جانبه امکان تغییر در فرد آزارنده، استراتژی حفظ سلامت شخصی، راهنمای ترک فرد آزارنده در صورت لزوم و روشهای جذب حمایتهای قانونی، را تشریح می نماید.

1738

با آن در زنان همسر دار بررسی میزان مواجهه با خشونت فیزیکی، روانی و جنسی و عوامل مرتبط سال ۱۳۸۸ مراجعه کننده به مراکز بهداشتی-درمانی شهر زاهدان در

حسین انصاری

دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

نویسندگان: حسین انصاری^۱، علی مشکینیان^۱، سعید فلاح^۲، عبدالعظیم زارعی^۲

۱ اعضاء هیئت علمی، دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

۲ دانشجوی کارشناسی بهداشت دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

آدرس نویسنده مسئول و ارائه دهنده مقاله: زاهدان - میدان مشاهیر- دانشکده بهداشت- حسین انصاری

زمینه و هدف: خشونت خانوادگی به نوعی پر خاشگری اشاره دارد که در روابط زوجین رخ می دهد و طبق نظر سازمان بهداشت جهانی، خشونت خانگی علیه زنان به عنوان یک اولویت بهداشتی بوده و با خشونت فیزیکی، دارای عواقب زیادی می باشد. هدف از این مطالعه بررسی میزان مواجهه مرتبط با آن را در زنان همسر دار شهر زاهدان می باشد. **علل روانی و جنسی و**

روش مطالعه: در این مطالعه مقطعی ۳۵۴ نفر از زنان همسر دار در شهر زاهدان به طور سهمیه ای در سال ۱۳۸۸

مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعات با استفاده از مصاحبه و پرسشنامه خشونت که روایی و پایایی آن در مطالعات

قبلی تأیید شده بود جمع اوری شد. بعد از دسته بندی نمرات و گروه بندی بر اساس سطح مواجهه، داده ها با

تجزیه و تحلیل شد. **LSD** استفاده از آمار توصیفی و آزمون مجذور کای و آنالیز واریانس و آزمون تعقیبی

یافته ها: این مطالعه نشان داد که میزان مواجهه با خشونت فیزیکی، روانی و جنسی در سطح بالا به ترتیب ۵/۴،

۲۰/۹ و ۹/۷ درصد می باشد. در این مطالعه متغیرهای قومیت، سطح سواد، سن، سن همسر و تعداد فرزندان با هر سه

(. علاوه بر این خشونت فیزیکی با متغیرهای تعداد $p <$ خشونت مورد بررسی رابطه معنی داری داشتند (۰/۰۴).

فرزندان، سطح سواد و شغل همسر، خشونت روانی و جنسی نیز با متغیرهای درآمد، شغل همسر، سن ازدواج و تعداد

(. $p <$ فرزندان ارتباط معنی داری را نشان دادند (۰/۰۵).

بحث و نتیجه گیری: به نظر می رسد آموزش و فرهنگ سازی برای تقویت جایگاه و ارزشهای انسانی زنان با در

نظر گرفتن زنان در معرض خطر و متغیرهای اثر گذار در این زمینه (با توجه به نتایج مطالعه حاضر و مطالعات

قبلی) و توجه دست اندرکاران به این مسئله و همچنین آگاه سازی مردان نسبت به ابعاد مختلف خشونت و تاثیر

منفی آن بر وضعیت فعلی و آینده خانواده از اهمیت خاصی برخوردار است.

فیزیکی، خشونت روانی، خشونت جنسی، زنان همسر دار خشونت: کلیدی کلمات

1707

در فعالیت های جنسی و بررسی اپیدمیولوژیکی اثرات مواد دخانی و مواد مخدر سنتی و نوین در مصرف کنندگان مواد مخدر اختلالات جنسی و بروز و شیوع اختلالات و انحرافات جنسی شهرستان دامغان در سال ۱۳۸۸-۱۳۸۵ نسبت به گروه مشابه که مواد مصرف نمی کنند. در علی اکبر منصوریان

مقدمه

آسیب های فردی و اجتماعی خصوصاً گرایش و مصرف مواد مخدر سنتی یکی از مهم ترین مشکلات و معضلات جامعه بشری خصوصاً کشور ما ایران است که افراد خصوصاً خانواده ها از پیامدهای زینبار آن که نهایتاً موجب کاهش توانمندیهای جسمی، ذهنی، روانی و اجتماعی و جنسی است بی نصب نگذاشته است که خود می تواند باعث افزایش طلاق، فساد، فحشاء و... را بدنبال دارد که مهمترین عوارض مصرف مواد کاهش میل جنسی و افزایش اختلالات جنسی است که اگر باعث افزایش طلاق می شود به علت زمینه ای کاهش میل جنسی و افزایش اختلالات جنسی خواهد شد.

اهداف

بروز و شیوع رفتارهای جنسی در مصرف کنندگان مواد مخدر و دخانی.

بروز و شیوع رفتارهای جنسی در افرادی که از مواد مخدر استفاده نمی کنند.

بروز و شیوع اختلالات و انحرافات جنسی در مصرف کنندگان مواد مخدر.

بروز و شیوع اختلالات و انحرافات جنسی در افرادی که مواد مخدر استفاده نمی کنند.

بررسی وضعیت تمایلات و تحریکات جنسی در مصرف کنندگان و کسانی که از مواد مخدر استفاده نمی کنند.

روش تحقیق

تحقیق با تهیه پرسشنامه و انجام مصاحبه با دو گروه آمده شده و دو موضوع تحقیق از سال ۱۳۸۵ لغایت ۸۸/۲/۳۰ به تعداد ۱۵۰ نفر مصرف کننده مواد مخدر متاهل و ۱۵۰ نفر متاهل که از مواد مخدر استفاده نمی کنند صورت مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. EPI گرفته است اطلاعات در نرم افزار

یافته ها و نتایج

در این تحقیق ضمن مشخص شدن فراوانی مراجعین از نظر سنی، تحصیلات شغل در دو گروه تحقیق متغیر هائی چون استمنای تماس جنسی خارج از کانون خانواده، رضایت مندی جنسی، داشتن ارگاسم، توانائی و عدم توانائی در لذت بردن، نداشتن ارگاسم در زنان، مشکلات لغوظ، نزدیکی دردناک، واژینسم، ارگاسم شبانه در زنان همسر افراد معتاد، فرایند ارتباط جنسی و... اندازه گیری گردید که تفاوت های بسیار زیادی بین دو گروه وجود داشته است بطوریکه افراد مصرف کننده مواد مخدر اختلالات اندازه گیری شده متغیرها را بین ۳-۹ برابر بیشتر از افرادی که مواد مخدر مصرف نمی کنند دارند و میزان طلاق در دو گروه به میزان ۱ به ۱۱ است.

بحث و نتیجه گیری

نتیجه ای که از داده بدست آمده این است که حدود ۹۸ درصد افراد از عوارض و افزایش اختلالات جنسی خبر نداشته اند و با توجه به سن یافتن شروع مصرف مواد مخدر عدم رضایتمندی در رفتارهای جنسی به صورت مزمن در آمده است که در بعضی موارد حتی بعد از ترک مواد مخدر نیازمند درمان اختلالات جنسی با دارو می باشد.

2170

علوم پزشکی شیراز در دانشگاه HIV بررسی شیوع رفتارهای پرخطر در افراد مبتلا به

- حسین فرامرزی ۲- مژگان ثابت ۳ - محمد جواد شکیبیا

دانشگاه علوم پزشکی HIV-AIDS ۱ - متخصص بیماریهای عفونی مرکز مشاوره و عضو مرکز تحقیقات شیراز

دانشگاه علوم پزشکی شیراز HIV-AIDS ۲- پزشک و کارشناس

پزشک مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز-۳

مقدمه : اعتقاد بر این است که رفتارهای پرخطر بصورت اتفاقی در جمعیتها رخ نمی دهد بلکه یک مدل ساختارمند از گسترش بیماری و انتخاب شده ای داشته و ماهیت آن تک رفتاری نیست . مهمترین و موثرترین راهکار جلوگیری و تلاش در جهت پیشگیری از آنها یا کم خطر تر کردن HIV ایدز ارزیابی توان واهمیت رفتارهای پرخطر درابتلا به آنها است.

روش مطالعه : این مطالعه به طور مقطعی در ۱۳۸۸ نفر که از سال ۱۳۸۳ تاکنون ۸۸.۹.۲۵ در دانشگاه علوم پزشکی شیراز شناسای و در مرکز مشاوره بیماریهای رفتاری دارای پرونده هستند انجام گردید.

۱۰۸۴ نفر (۷۸.۹ درصد) سابقه زندان ، ۱۰۴۷ نفر (۷۵.۹ درصد) HIV نتایج : از تعداد ۱۳۸۸ فرد مبتلا به سابقه اعتیاد تزریقی ، ۶۲۲ نفر (۴۵.۱ درصد) سابقه تماس جنسی ، ۴۴۸ نفر (۳۲.۵ درصد) سابقه خالکوبی خارج از زندان ، ۳۳۱ نفر (۲۴ درصد) سابقه خالکوبی داخل زندان ، ۴۱۷ نفر (۳۰.۲ درصد) سابقه استفاده از تیغ مشترک در داخل زندان و ۶۲ نفر (۴.۶ درصد) سابقه استفاده از تیغ مشترک در خارج از زندان داشته اند. از تعداد و ۹۶ B و ۱۰۳ نفر (۷.۵ درصد) مبتلا به هیپاتیت C کل موارد مورد مطالعه ۹۲۹ نفر (۶۷ درصد) مبتلا به هیپاتیت نفر (۷ درصد) سابقه ابتلا با عفونت های آمیزشی از قبیل سوزاک داشته اند.

با توجه به وجود . آلوده می شود HIV نتیجه گیری : در هر ثانیه یک جوان بین ۱۵ تا ۲۴ سال در جهان به ویروس در کشور ما جوانان محسوب می شوند (متاسفانه ۲۲/۵ میلیون جوان در ایران) که به لحاظ سنی گروه های پرخطر آنچنان که باید با خطرات محیط زندان ، اعتیاد و روابط جنسی قبل از مواجهه با آنها آگاه نشده و پس از برخورد با یکی احتمال پذیرش دیگر رفتار نیز در آنها بیشتر می گردد و در این مطالعه نیز تعدد رفتارهای پرخطر در افراد مبتلا (سه رفتار پرخطر اصلی با هم در بیش از ۵۰ درصد افراد آلوده) مشهود است. اینجاست که ضرورت اطلاع HIV به رفتارهای پرخطر بعنوان پل شفاف تر ، پیشگیری و سیاست گذاری در خصوص هر یک از رسانی می یابد اهمیت گیری انجام رفتار دی برا

باتوجه به سیاست های اخیر کاهش آسیب در زندانها و درمان با متادون در تقابل با تزریق ، و گذار به الگوی ابتلای از طریق روابط جنسی (۴۵.۱ درصد سابقه تماس جنسی) در این مطالعه ، اهمیت تمرکز بر پیشگیری HIV رفتارهای جنسی محافظت نشده در اجتماع و زندانها ، بخصوص در اختیار قرار دادن کاندوم در زندانها ، امری لازم و ضروری می باشد .

HIV کلمات کلیدی : رفتار پر خطر -

1885

پرخاطر جنسی غربالگری نوجوانان از نظر سوء مصرف مواد مرتبط با رفتار های سیده فاطمه میربازغ، محمدرضا عزیزی اصل

دکتر محمد رضا عزیزی اصل** سیده فاطمه میربازغ *

** کارشناس ارشد پرستاری آموزش بهداشت جامعه، تهران. صادقیه. بلوار فردوس غرب. شقایق جنوبی. خیابان

شانزدهم، پلاک ۸، واحد ۱. کد پستی: ۱۴۸۴۸۶۳۳۶۱ تلفن: ۰۹۱۲۴۲۰۴۶۷۹

email: mirbazegh@yahoo.com

** دستیار تخصصی بیماری های کودکان و نوزادان. رشت. بلوار معلم. کوچه شهید ملکوتیان. ساختمان زنبق. پلاک

۲۶. طبقه سوم، واحد ۱۰. کد پستی: ۴۱۵۵۶-۸۶۹۹۱ تلفن: ۰۹۱۲۳۰۷۷۱۷۹

email: mraziziasl@yahoo.com

CRAFFT

دارند و گرفته اند به احتمال بیشتر نسبت به سایر دوستان خود رفتار های پرخاطر جنسی مورد غربالگری قرار مقیاس رفتار های سوء مصرف مواد_ رفتار های پرخاطر جنسی اجرا آزمون مجدد پایایی همچنین به منظور تعیین شد.

دارند و گرفته اند به احتمال بیشتر نسبت به سایر دوستان خود رفتار های پرخاطر جنسی مورد غربالگری قرار مقیاس رفتار های سوء مصرف مواد_ رفتار های پرخاطر جنسی اجرا آزمون مجدد پایایی همچنین به منظور تعیین شد.

روش ها: بیماران کلینیک ۱۸-۱۲ ساله پرسشنامه چند بخشی که شامل هشت بخش: ویژگی های دموگرافیک، و مقیاس ۱۴ گزینه ای رفتار های پرخاطر جنسی مرتبط با سوء مصرف CRAFFT غربالگری سوء مصرف مواد مواد را تکمیل نمودند. شرکت کنندگان بعد از یک هفته برای تکمیل پرسشنامه مشابه دعوت شدند.

مثبت داشتند(امتیاز ۲ و بیشتر نشان CRAFFT یافته ها: از بین ۳۰۵ شرکت کننده ۴۹ نفر(۱۶/۱٪) نتایج غربال دهنده خطر بالا برای مصرف مواد و وابستگی بود) و ۱۰۱ نفر(۳۳/۹٪) گزارش نمودند در طول ۹۰ روز گذشته رابطه مثبت به CRAFFT جنسی داشته اند. بعد از کنترل جنسیت، سن، نژاد، تعداد والدین در منزل نوجوانان با نتیجه طور معنی داری تمایل بیشتری از نظر داشتن رابطه جنسی بعد از مصرف الکل یا سایر مواد مخدر ، داشتن شریک

جنسی مصرف کننده الکل یا مواد یا داشتن رابطه جنسی بدون استفاده از کاندوم و داشتن شرکای جنسی متعدد در منفی بود مورد مقایسه قرار گرفتند. مقیاس رفتار CRAFFT طول یک سال گذشته با شرکت کنندگانی که نتیجه های پرخطر جنسی مرتبط با سوء مصرف مواد دارای پایایی آزمون مجدد قابل قبول است و ۱۰ سوال مکرر دارای مشخصه های مشابه مقیاس ثبات درونی قابل قبول دارد (با آلفای کرونباخ = ۰/۷۹).

مثبت، توجه به استفاده از کاندوم و خطرات مرتبط با CRAFFT نتیجه گیری: پزشکان باید به مشاوره نوجوانان با فعالیت های جنسی با شرکای متعدد در زمان مستی و سرخوشی یا با شریک مست و سرخوش توجه خاصی بنمایند.

1936

رفتار برنامه ریزی شده در بررسی عوامل مرتبط با انجام فعالیت جنسی پرخطر بر اساس تئوری دانشجویان دانشگاه یزد در سال ۱۳۸۸

زهره خاوری، پوران حیدری، الهام مراغی، محمد باقر منتظری

دانشکده پرستاری - مامایی دانشگاه شهید صدوقی

مقدمه

رفتارهای جنسی پرخطر می تواند منجر به پیامدهای منفی نظیر انتشار عفونتهای منتقله از راه جنسی و ابتلا به بیماریهای مقاربتی و... شود. در طی بررسی های انجام شده در آمریکا نشان داده شده است که ۴۲ درصد از نوجوانان دارای رفتار جنسی پرخطر هستند. ۱۴/۴ درصد از آنها بالغ بر چهار شریک جنسی را دارا می باشند. متأسفانه در کشورهای در حال توسعه فعالیت جنسی پرخطر نسبت به کشورهای پیشرفته رو به افزایش است. در ایران نیز آمار دقیقی در این زمینه وجود ندارد. بنابراین با توجه به خطرات و پیامدهای منفی فعالیت جنسی پرخطر، درک مکانیسمهای زیر بنایی در جهت تصمیم گیری برای انجام فعالیت جنسی در جوانان امری ضروری میباشد. بنابراین بررسی عوامل مرتبط با انجام فعالیت جنسی پرخطر بر اساس یک چهار چوب نظری ضروریست. هدف مطالعه تعیین عوامل مرتبط با انجام فعالیت جنسی پرخطر بر اساس تئوری رفتار برنامه ریزی شده میباشد. روش مطالعه:

این مطالعه از نوع توصیفی همبستگی می باشد. جامعه پژوهش شامل تعداد ۲۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه یزد بود. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه استفاده شد. از اعتبار محتوا، ثبات درونی و آزمون مجدد جهت اعتبار و پایایی ابزار استفاده شد. از آمارهای توصیفی و آزمون تحلیل مسیر به منظور بررسی نتایج استفاده شد. یافته ها:

نتایج این مطالعه نشان داد که نگرش و هنجارهای ذهنی به عنوان پیشگویی کننده قوی تمایل به انجام رفتارهای پرخطر جنسی است و تمایل، هنجار ذهنی و کنترل رفتار درک شده به عنوان پیشگویی کننده قوی انجام رفتارهای پرخطر جنسی محسوب می شود.

بحث و نتیجه گیری:

آموزش بهداشت برنامه تدوین برای رسد می نظر فرهنگی به و اجتماعی فاحش های تفاوت به توجه بنابراین با حضوروری خانواده و جامعه بر کم ها های ارزش و هنجارها قوانین، فرهنگی و خاص های جنبه به توجه جنسی است.

1708

مراجعه به مرکز بررسی رفتارهای پرخطر جنسی، اختلالات جنسی، انحرافات در جنسی در

دامغان مشاوره سایا از ۸۳/۱/۱ لغایت ۸۸/۳/۳۰ در شهرستان

علی اکبر منصوریان

مقدمه

رفتارهای پرخطر جنسی، اختلالات و انحرافات جنسی از جمله رفتارهای فردی و اجتماعی است که به دلیل گستردگی عوامل موثر و تدبیر عمیق که می تواند کمیت و کیفیت زندگی و کانون خانواده را تحت تاثیر قرار دهد.

اهداف

شناخت بروز شیوع رفتارهای پرخطر جنسی، اختلالات جنسی و انحرافات جنسی، کمیت و کیفیت رفتارهای جنسی و میزان آگاهی، نگرش و رفتارهای جنسی مراجعین به مرکز مشاوره سایا در شهرستان دامغان می باشد.

روش تحقیق

یک مطالعه میدانی از نوع توصیفی - تحلیلی که با تهیه پرسشنامه محقق ساخته و انجام مصاحبه که با ۱۰۰۰ مورد تجزیه EPI6 مراجعه کننده انجام شده است از تاریخ ۸۳/۱/۱ لغایت ۸۸/۳/۳۰ صورت گرفته است و یا نرم افزار و تحلیل قرار گرفته است.

یافته ها و نتایج

در این تحقیق میزان بروز و شیوع رفتارهای پرخطر جنسی مانند همجنس بازی و رفتار جنسی با غیر از همسر، استمناء، استشهائ، اختلالات جنسی مانند کیفیت و کمیت رفتارهای جنسی مانند وضعیت ارگاسم، رضایتمندی از تمایلات جنسی و رفتارهای جنسی، انزال بموقع، عدم یا وجود دیسپارونی و واژینسم و سنجش میزان آگاهی و نگرش و رفتار مراجعین و عوارض رفتارهای جنسی و اختلالات جنسی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

بحث و نتیجه گیری

با توجه به نتایج بدست آمده مشاهده می گردد که اکثر اختلالات و انحرافات و رفتارهای پرخطر جنسی به دلیل عدم آگاهی های علمی و کاربردی مراجعین در خصوص رفتارهای جنسی مطلوب و عدم آگاهی لازم در خصوص عوارض مصرف مواد مخدر می باشد.

1743

بهداشتی در دانشجویان پسر بررسی میزان انگیزش تحصیلی و ارتباط آن با رفتارهای پرخطر

دانشگاه های یزد

محمدحسن احرامپوش

نویسندگان: دکتر سیدسعید مظلومی*^۱ - دکتر محمدحسن احرامپوش^۱ - محسن عسکر شاهی^۲ - فرخ

لقا ثروت^۳ - کوب ایمانی^۴ - علی مهتری^۵

- ۱- دانشیار دانشکده بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
- ۲- استادیار دانشکده بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
- ۳- کارشناس پژوهشی دانشکده بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
- ۴- کارشناس بهداشت عمومی
- ۵- مربی دانشکده بهداشت- دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

مقدمه: دانشگاه یک موقعیت آموزش رسمی است و فراگیران برای این که در این موقعیت موفق شوند باید یادگیری موثر داشته باشد. کلید یادگیری موثر انگیزش می باشد، انگیزش تحصیلی علاوه بر یادگیری می تواند نقش پیشگیری در گرایش به رفتارهای پرخطر بهداشتی داشته باشد. بر این اساس ما بر آن شدیم که وضعیت انگیزش تحصیلی در دانشجویان شهر یزد را بررسی نموده و ارتباط انگیزش تحصیلی با رفتارهای پرخطر بهداشتی را مطالعه نمائیم.

روش ها: مطالعه فوق توصیفی از نوع مقطعی بوده ابزار جمع آوری اطلاعات نیز پرسشنامه استاندارد و محقق ساخت می باشد و حجم نمونه ۷۲۰ نفر بوده است که بصورت چند مرحله ای مورد مطالعه قرار گرفته اند. **نتایج:** در این مطالعه ۳۲/۴ درصد از دانشجویان از وضعیت انگیزش متوسطی برخوردار بوده اند. ۲۳/۳ درصد سیگاری بوده و ۲/۷ درصد عنوان نموده اند که داروهای روانگردان استفاده نموده اند و ۴۰/۶ درصد از دانشجویان عنوان نموده اند که به طور مرتب ورزش انجام می دهند.

همچنین یافته های این تحقیق بیانگر این است که بین وضعیت استعمال سیگار، مصرف الکل، درگیری فیزیکی، رفتار پرخطر جنسی، تماشای فیلم غیر اخلاقی و وضعیت استفاده از کمر بند ایمنی با انگیزش تحصیلی همبستگی ($P < 0/05$) . معناداری وجود داشته است)

همچنین بین وضعیت میزان ساعات مطالعه و وضعیت انگیزش تحصیلی همبستگی معناداری وجود داشته است ($P < 0/05$) .

بحث و نتیجه گیری: جهت ارتقاء انگیزش تحصیلی در دانشجویان باید به برگزاری کارگاههای آشنایی با مدل های انگیزش در اساتید و دانشجویان اقدام نموده و همچنین پیشنهاد شده است که نحوه گذراندن اوقات فراغت در دانشجویان تحلیل شده و زمینه جذب بیشتر دانشجویان در انجمن های علمی فراهم آید.

کلمات کلیدی: انگیزش تحصیلی- رفتارهای پرخطر بهداشتی- دانشجویان

*نویسنده مسئول

آدرس: یزد- بلوار دانشجو- دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد- دانشکده بهداشت- مرکز تحقیقات رفتارهای بهداشتی و ارتقاء سلامت

amazloomy_s@yahoo.com آدرس پست الکترونیک:

تلفن: ۰۳۵۱-۶۲۳۸۵۵۶ ، ۰۹۱۳۲۵۲۰۳۹۱

نمابر: ۰۳۵۱-۶۲۳۸۵۵۵

بررسی روند شش ماهه اجرای طرح درمان دادگاه مدار در شهرستان یزد و تحلیل نتایج اجرای آزمایشی آن

طاهره صادقیه ،

دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

نویسندگان : دکتر طاهره صادقیه - دکتر محمد رضا وفایی نسب - دکتر رضا حاجی اسماعیلی - دکتر اصغر خشنود - دکتر فاطمه احسانی -

معاونت درمان - دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

مقدمه : از اولین برنامه‌های مشترک دستگاه قضایی و سیستم بهداشتی درمانی است که به منظور کاستن از جرائم وابسته به مواد در جامعه طراحی و اجرا شده است برنامه دادگاه مدار یک برنامه اصلاحی مبتنی بر جامعه است که جایگزین برنامه‌های بازداشت و زندان شده است.

روش اجرای کار : این مطالعه از نوع توصیفی تحلیلی و در طی ماههای تیر لغایت آذرماه ۱۳۸۶ یعنی ۶ ماهه نخست اجرای طرح دادگاه مدار در شهر یزد می‌باشد که در این مطالعه تعداد ۶۴ بیمار ارجاع شده به مرکز درمان و بازتوانی اعتیاد نوید مورد بررسی قرار گرفته‌اند. افراد با معرفی‌نامه رسمی شورای مبارزه با مواد مخدر یا نیروی انتظامی به دلیل جرائم وابسته به مواد مخدر به این مرکز معرفی شده بودند. این بیماران براساس پروتکل درمان ، نوع درمان انتخاب و تحت درمان قرار گرفته‌اند. اطلاعات مورد نیاز از طریق مصاحبه با مراجعین و مطالعه پرونده آنان به دست آمد و در پرسشنامه درج گردید. جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم‌افزار SPSS.13 استفاده گردید. **نتایج :** ۱۸ نفر از بیماران (۲۳/۴۴٪) تحت درمان سم‌زدایی قرار گرفتند که ۵۰٪ درمان سم‌زدایی با موفقیت همراه بود. ۳۳/۳٪ دچار شکست درمان سم‌زدایی با بوپرنورفین شده و به سمت MMT رفته‌اند و ۱۶/۷٪ در طی سم‌زدایی درمان را قطع کردند و در کل ۸۱/۲۵٪ تحت درمان MMT قرار گرفته‌اند. بیشترین ماده مصرفی تریاک و شایعترین روش مصرف تدخین بوده است. کمترین مانایی حدود ۱۳ روز و بیشترین مانایی ۱۰۰ روز بوده است.

بحث : سیر مراجعه بیماران جهت درمان نشان دهنده کاهش متوالی شرکت‌کنندگان در برنامه می‌باشد که این سیر نزولی نشان‌دهنده عدم همکاری مناسب بین بخشی (شورای مبارزه با مواد مخدر، نیروی انتظامی، دادگستری ، مددکاری ، بهزیستی و...) می‌باشد و به نظر می‌رسد علیرغم مبنای تئوریک قوی طرح درمان دادگاه مدار، اجرای آن موفق نبود و نتوانست بیس از یکسال ادامه یابد.

1695

بررسی وضعیت مراحل تغییر ترک سیگار در کارمندان شهر خرم آباد

مریم دارایی

مقدمه: سبک زندگی نامناسب یکی از عوامل تاثیر گذار در بروز بیماریهای مزمن می باشد. از جمله عادات ناپسندی که سبب زندگی ناسالم می شوند مصرف سیگار میباشد. طبق آمارهای سازمان بهداشت جهانی مصرف سیگار سالانه چهار میلیون مرگ را در پی دارد. بررسی ها نشان می دهد در سال ۱۳۷۱، ۶۲۸٪ مردان و ۶۳٪ زنان بالای ۱۵ سال کشور سیگاری بوده اند. کاربردی ترین مدل مرحله ای تغییر رفتار ، الگوی فرا نظریه ای است. بنا بر این در این مطالعه از این مدل استفاده گردیده است.

روش بررسی: این مطالعه به روش تحلیلی - توصیفی بر روی ۲۰۰ کارمند سیگاری یا سیگار ترک کرده که مدرک دیپلم یا بالاتر داشتند در شهر خرم آباد انجام شد. کارمندان بصورت تصادفی ساده انتخاب شدند و اطلاعات توسط پرسشنامه ای که روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفته بود گرد آوری شد. داده ها با استفاده از نرم افزار آماری spss ۱۱/۵ و آزمونهای کای اسکوئر، من ویتنی و کروس کالواریس آنالیز گردید.

نتایج: میانگین سنی افراد ۷/۸۵/۴۲ سال بود. از نظر قرار گرفتن در مراحل تغییر ۷۹ نفر در مرحله پیش تفکر، ۵۱ نفر در مرحله تفکر، ۲۴ نفر در مرحله آمادگی، ۱۱ نفر در مرحله عمل و ۳۵ نفر در مرحله نگهداری بودند. بین سن افراد (p=۰/۰۱)، سالهای مصرف سیگار (p=۰/۴۲) و داشتن عوارض ناشی از سیگار (p=۰/۰۰۰) و قرار گرفتن در مراحل ارتباط معنی دار مشاهده گردید. و اختلاف معنی دار بین وضعیت تاهل، تحصیلات، بعد خانوار و درآمد و قرار گرفتن در مراحل وجود نداشت.

بحث: در این مطالعه اکثریت افراد در مراحل ابتدایی تغییر قرار داشتند بنابراین لازم است برنامه های آموزشی شامل استراتژیهای مناسب این مراحل جهت آنها تدوین گردد. با توجه به این که ارتباط معنی دار بین سن و سالهای مصرف سیگار و قرار گرفتن در مراحل پیشرفته تغییر وجود داشت لازم است در سالهای ابتدایی مصرف سیگار افراد را از مشکلات، بیماریها و عوارض مواد دخانی آگاه نمود. که هر چه سریعتر در مورد ترک سیگار تصمیم گیری نمایند.

1675

تاثیر اجرای برنامه TND توسط مربیان آموزش دیده در کاهش رفتارهای مرتبط با فرار از مدرسه و پرخاشگری دانش آموزان دبیرستانی

نورمحمد بخشانی، سمیه بخشانی، کبری لشکری پور، محسن حسین بر
دانشگاه علوم پزشکی زاهدان

مقدمه و هدف: استان سیستان و بلوچستان در جنوب شرقی ایران بیش از ۵۰۰ هزار دانش آموز در مقاطع مختلف تحصیلی دارد که تقریباً یک پنجم آنها را دانش آموزان نوجوان دوره دبیرستانی (متوسطه) و پیش دانشگاهی تشکیل می دهند. توجه به رفتارهای بهداشتی در دوره نوجوانی به دو دلیل از اهمیت بالایی برخوردار است؛ اولاً "چندین عامل مرگ و بیماری در دوره نوجوانی با رفتارهای نوجوانان ارتباط دارند؛ ثانیاً" دوره نوجوانی مرحله مهم گذر از دوره تحت کنترل والدین به رفتار مستقل و خود تعیین کنندگی است. نوجوانان و جوانان معمولاً در معرض تغییرات شدید شرایط اجتماعی می باشند که در سالهای اخیر رخ داده اند. این تغییرات می توانند تأثیر عمیقی روی سلامتی و رفتارهای آسیب زا و پرخطر داشته باشند (بیرشک و بخشانی، ۱۳۸۲، بخشانی، ۱۳۸۱، WHO، ۱۳۷۹) و گزارشات موجود در خصوص رفتارهای پرخطر دانش آموزان از شیوع نگران کننده این رفتارها حکایت می کنند. این پژوهش با هدف بررسی تاثیر اجرای برنامه TND توسط دبیران و مربیان در کاهش فرار از مدرسه و رفتارهای پرخطر (پرخاشگری) دانش آموزان دبیرستانی طراحی و اجرا شده است.

روش: این پژوهش یک مطالعه مداخله ای با گروه کنترل است که برای بررسی تاثیر برنامه TND (که در اصل توسط ساسمن برای پیشگیری از مصرف مواد معرفی شده است) در کاهش رفتارهای پرخاشگرانه و فرار از مدرسه اجرا شده است. نمونه پژوهش شامل ۱۱۸۰ دانش آموز دبیرستانی می باشد که بطور خوشه ای از دبیرستانهای زاهدان انتخاب شده اند. دبیرستانهای انتخاب شده بطور تصادفی به دو گروه الف (شامل ۲۱ کلاس) و گروه ب (شامل ۲۰ کلاس) تقسیم شدند. دانش آموزان گروه الف برنامه پیشگیرانه را دریافت داشتند ولی دانش آموزان گروه ب هیچگونه مداخله ای را تجربه نکردند. اجرای پژوهش شامل مراحل زیر بوده است:

۱- هماهنگی با مسئولین آموزش و پرورش و دبیرستانها

۲- تدوین دو کتابچه راهنما بر اساس برنامه TND (کتابچه ویژه مربیان و کتابچه کار دانش آموزان)

۳- برگزاری کارگاه آموزشی برای مسئولین ، معاونین و دبیران و مشاورین دبیرستانهای گروه الف.

۴- اجرای پیش آزمون در دبیرستانهای نمونه

۵- اجرای برنامه در سطح دبیرستانهای گروه الف

۶- اجرای پس آزمون در دبیرستانهای نمونه در چند مرحله

در این مطالعه جهت جمع آوری داده ها از پرسشنامه رفتارهای پرخطر (بخشانی، ۱۳۸۳، ۱۳۸۲) که از اعتبار و پایایی مناسبی برخوردار است استفاده گردیده است. در مرحله پیش آزمون فرم کامل پرسشنامه و در پس آزمونها فرم کوتاه آن به کار رفته است.

نتایج: طبق نتایج به دست آمده طی ماه قبل از مداخله ۳۲ درصد دانش آموزان گروه مداخله حداقل یکبار از مدرسه فرار کرده اند و این میزان بعد از اجرای برنامه در گروه مداخله به ۱۸/۸ درصد تقلیل یافته است. که کاهش حدود ۱۴ درصدی را نشان می دهد. همچنین درگیری فیزیکی در گروه مداخله طی ماه قبل از برنامه ۲۵/۲ درصد بوده است و بعد از اجرای برنامه توسط ۱۶/۹ دانش آموزان گروه الف گزارش شده است همچنین جمل اسلحه یا چاقو توسط دانش آموزان از ۱۰/۷ به ۵/۶ و بحث و درگیری کلامی از ۳۲ درصد به ۲۷/۸ درصد رسیده است.

بحث: به طور کلی نتایج نشان می دهند که فرار از مدرسه و رفتار های پرخطر در بین دانش آموزان دبیرستانی زاهدان بالا است و چنین رفتارهای پرخطری ضمن اینکه تهدید کننده سلامت جسمانی و روان شناختی است در فرایندهای رشدی و بهره گیری از فرصت های آموزشی نیز اختلال ایجاد می کنند.

لذا گرچه اثرات به کارگیری این برنامه در ایران به اندازه تغییرات گزارش شده توسط ساسمن و همکاران نمی باشد ولی میزان تغییرات در کاهش پرخاشگری و فرار از مدرسه در جمعیت ایرانی نیز قابل توجه می باشند. به نظر می رسد این برنامه از طریق افزایش مهارت های خود کنترلی ، حل مسئله ، ابراز وجود و مهارت ارتباطی از یکسو و افزایش همدلی و توانایی پیش بینی پیامدهای رفتار از سوی دیگر می تواند موجب کاهش رفتارهای پرخطر (پرخاشگری و فرار از مدرسه) شود. همچنین مطالعه حاضر نشان می دهد که میتوان با توانمند سازی دبیران، برنامه های پیشگیری از رفتارهای پرخطر را در کلاسهای درسی با آموزش رسمی تلفیق نمود.

===== * این گزارش بخشی از نتایج طرح پیشگیری مدرسه مدار است که با مشارکت دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و حمایت مالی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و آموزش و پرورش سیستان و بلوچستان انجام شده است. بدینوسیله از تمامی کسانی که در این پژوهش مساعدت نموده اند بویژه دانش آموزان و دبیران محترم قدردانی و سپاسگذاری می شود.

2191

The effect of life skills training on mediating factors of usedrug use among adolescents at risk

ملوک خادمی اشکذری

دانشگاه الزهرا

The purpose of the present research was to study the effects of life skills training on reducing individual risk factors of drug abuse e prevention among high risk student .The research consisted of two phases, the first phase was a correlation model in order to determine predictive factors of drug abuse and the second one was a expermental model to evaluate effectiveess of the interventions.

The research attempted to answer two questions:

1- Which risk factors were predictive of drug abuse in the statistical population?

2- Educational intervention resulted in significant differences in which individual factors among the case and control groups?

In the first phase 636 secondary students at risk were selected by cluster random sampling and answered to risk factors and protective questionnaires. The data were analyzed by correlation coefficients and multi variable regression. The results indicated the following predictive factors: attitude, self-management, social empowerment, family and school ties.

In the second phase based on the results of the first phase by pre-and post-test methods 80 secondary students were selected and divided to case and control groups at random. After performing pre-test for both groups, the case group attended 10 training sessions. Afterwards post-test was performed for both. THE DATA ANALYZING USING COVARIANCE (comparing post-tests regardless of the pre-test effect) indicated effectiveness of skills training on individual abuse factors. THESE FACTORS SHOWED SIGNIFICANT DIFFERENCES comparing to control group after intervention. Thus it can be concluded that training life skills in the high risk group can have positive effect on individual abuse variables and reduce the possibility of drug abuse in future among them.